

bB

UITTREKSEL VAN DAGVAARDING EX ARTIKEL 1018C LID 2 Rv

van de dagvaarding ex artikel 3:305a BW, zoals uitgebracht op 12 december 2023 door:

1. de stichting **Stichting Massaschade & Consument**, statutair gevestigd te Oegstgeest en kantoorhoudende te (2341 CW) Terweeweg 112, Oegstgeest;

Eiser,

te dezer zake domicilie kiezende te (1075 BR) Amsterdam aan de Sophialaan 8, ten kantore van bureau Brandeis B.V. van wie mr. F.M. Peters en mr. V.A. Zwaan door eiser als advocaten worden gesteld en als zodanig zullen optreden met het recht van substitutie;

GEDAGVAARD:

1. de vennootschap naar vreemd recht, **Google Ireland Limited**, statutair gevestigd in Dublin, Ierland;
2. de vennootschap naar vreemd recht, **Google LLC**, statutair gevestigd in Sacramento, Californië, de Verenigde Staten van Amerika;
3. de vennootschap naar vreemd recht, **Alphabet Inc.**, statutair gevestigd in Sacramento, Californië, de Verenigde Staten van Amerika; en
4. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Google Netherlands B.V.**, statutair gevestigd te Amsterdam, Nederland

OM:

Op zeventien januari tweeduizend vierentwintig om 10.00 uur niet in persoon maar vertegenwoordigd door een advocaat te verschijnen ter terechtzitting van de rechtbank Amsterdam, team Civiel recht, afdeling handelszaken, alsdan te houden in één van de lokalen van het gerechtsgebouw aan de Parnassusweg 280 te (1076 AV) Amsterdam.

TENEINDE alsdan en aldaar tegen zich als gedaagden namens eiser te horen eisen als volgt:

bB

1 INLEIDING

1.1 Smartphones en Android

1. De smartphone is niet meer uit het leven weg te denken. We staan ermee op en we gaan ermee naar bed. We bellen en whatsappen met onze familie en vrienden. We mailen voor ons werk. We gebruiken apps die onze sportactiviteiten meten, bestellen producten, navigeren naar locaties, gebruiken social media, kijken video's, swipen voor dates en zoeken medisch advies. Dit alles in de veronderstelling dat we zelf bepalen wie welke informatie te zien krijgt. Ten onrechte, zo blijkt.
2. Android is het besturingssysteem van Google voor, onder meer, smartphones. Met "**Google**" wordt bedoeld de vier gedaagde entiteiten van de Google-groep gezamenlijk, te weten Alphabet Inc. ("**Alphabet**"), Google LLC ("**Google LLC**"), Google Ireland Limited ("**Google Ireland**") en Google Netherlands B.V. ("**Google Netherlands**"). Android software draait zowel op smartphones die door Google worden geproduceerd als op smartphones van andere fabrikanten, zoals Samsung. Meer dan de helft van de Nederlanders maakt gebruik van een zogenaamde Android-smartphone.
3. Android bevat een onderdeel genaamd "**Google Play Services**". Via Google Play Services verzamelt Google vrijwel elk denkbaar (persoons)gegeven van Androidgebruikers. Volgens Google draait Google Play Services op meer dan drie miljard apparaten.¹
4. Drie voorname deskundigen op het gebied van computerwetenschappen hebben uitgebreid onderzoek gedaan naar de gegevens die Google verzamelt van Androidgebruikers (het "**Onderzoeksrapport**").² Ten behoeve van dit onderzoek heeft een groep van gebruikers op uiteenlopende manieren gebruik gemaakt van Android-smartphones. Het verkeer van de smartphones naar Google (alle gegevens die Google van de smartphones verzamelt) is vervolgens door de deskundigen opgevangen op een server in Nederland, ontsleuteld en geanalyseerd.
5. Het resultaat laat weinig aan de verbeelding over. Het onderzoek toont aan dat Google vrijwel alle denkbare informatie van Androidgebruikers verzamelt en door middel van verschillende identificatoren aan de individuele gebruiker koppelt. Dit geeft Google een gedetailleerd beeld van elke Androidgebruiker en zijn smartphonegebruik.

1.2 Google en gegevensverzameling

6. Het is algemeen bekend dat Google ongelimiteerd gegevens verzamelt. Zij ontwerpt haar producten en diensten met het oog op datamaximalisatie, ten koste van haar gebruikers.³ Google is ook al meerdere keren op de vingers getikt voor het schenden van het privacy-, consumenten- en mededingingsrecht. De techgigant is wereldwijd aangeklaagd en beboet voor haar omgang met persoonsgegevens en haar gebruikers.

¹ Google, 'Google Play services', <https://developers.google.com/android>: "Built for everyone – SDKs powered by Google Play services are backward-compatible to Android 5.0, so you can reach over 3 billion active Android devices worldwide."

² D. Leith, 'Android Handset Privacy: Amsterdam Study' (het "**Onderzoeksrapport**").

³ S. Beineck, 'Six Reasons Why Google Maps Is the Creepiest App On Your Phone', *Vice*, 12 november 2020, <https://www.vice.com/en/article/3an84b/six-reasons-why-google-maps-is-the-creepiest-app-on-your-phone>; Z. Tufekci, 'This Is Why Google Paid Billions for Apple to Change a Single Setting', *The New York Times*, 20 november 2023, <https://www.nytimes.com/2023/11/20/opinion/apple-google-privacy.html>.

bB

7. Ook ten aanzien van Android is Google meerdere keren aangesproken:
- In februari 2023 publiceert de Mozilla Foundation een onderzoek waaruit blijkt dat de privacylabels die Google hanteert in de Google Play Store voor haar populairste apps onjuist en misleidend zijn.⁴ Dit geldt onder meer voor haar eigen apps, waaronder YouTube, Google Chrome, Gmail en Google Maps;
 - In 2022 en 2023 heeft Google in de Verenigde Staten in meerdere zaken voor miljoenen dollars een schikking getroffen vanwege instellingen van Android-smartphones. Volgens de Amerikaanse advocaat-generaal die een van deze zaken heeft behandeld, heeft Google haar gebruikers misleid over de mogelijkheid om de verwerking van locatiegegevens uit te zetten middels een opt-out;⁵ en
 - In september 2022 heeft de Europese Commissie Google een boete opgelegd van 4,1 miljoen euro omdat zij zich schuldig heeft gemaakt aan oneerlijke concurrentie door haar eigen apps te prioriteren.⁶
8. Googles dominante marktpositie speelt een belangrijke rol in de beoordeling van haar privacy-schendingen door toezichhouders. Zij houdt haar dominante positie in stand door haar producten en diensten zo te ontwerpen dat zij standaard gegevens kan blijven verzamelen en voor haar eigen doeleinden gebruiken. Google maakt daarbij optimaal gebruik van privacy-onvriendelijke standaardinstellingen. De enorme hoeveelheid gegevens die door Google wordt verzameld, wordt commercieel geëxploiteerd.

1.3 Massaschade & Consument en de onderhavige zaak

9. Stichting Massaschade & Consument (de “**Stichting**”) is op 15 maart 2021 opgericht. De Stichting stelt zich ten doel als onafhankelijke organisatie in gevallen van massaschade de belangen van consumenten in het algemeen en haar deelnemers in het bijzonder te behartigen. De Stichting maakt zich grote zorgen over de ingrijpende en excessieve toe-eigening van persoonsgegevens voor commerciële doeleinden door technologiebedrijven zoals TikTok en Google.
10. De verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens van gebruikers van Android-smartphones door Google is in strijd met onder meer de Algemene verordening gegevensbescherming (“**AVG**”), de Telecommunicatiewet (“**TW**”), wetgeving ter bescherming van consumenten en fundamentele rechten.
11. De Stichting komt op voor alle natuurlijke personen die gewoonlijk in Nederland verblijven en na 25 mei 2018 een Android-smartphone hebben gebruikt. De vorderingen in de onderhavige zaak zijn onder andere op gericht Google verantwoordelijk te houden voor deze onrechtmatige

⁴ A. Stopper en J. Caltider, ‘See No Evil: Loopholes in Google’s Data Safety Labels Keep Companies in the Clear and Consumers in the Dark’, *Mozilla Foundation*, 23 februari 2023, <https://foundation.mozilla.org/nl/campaigns/googles-data-safety-labels/>; Mozilla, ‘Mozilla Study: Data Privacy Labels for Most Top Apps in Google Play Store are False or Misleading’, *Mozilla*, 23 februari 2023, <https://foundation.mozilla.org/en/blog/mozilla-study-data-privacy-labels-for-most-top-apps-in-google-play-store-are-false-or-misleading/>.

⁵ J. Stempel, ‘Google to pay \$155 million in settlements over location tracking’, *Reuters*, 15 september 2023, <https://www.reuters.com/legal/google-pay-155-million-settlements-over-location-tracking-2023-09-15/>; J. Bhuiyan, ‘Google to pay \$93m in settlement over deceptive location tracking’, *The Guardian*, 15 september 2023, <https://www.theguardian.com/technology/2023/sep/14/google-location-tracking-data-settlement>; Associated Press, ‘40 States Settle Google Location-Tracking Charges for \$392M’, *U.S. News*, 14 november 2022, <https://www.usnews.com/news/business/articles/2022-11-14/40-states-settle-google-location-tracking-charges-for-392m>.

⁶ Gerecht EU 14 september 2022, T-604/18 (*Google Android*).

bB

activiteiten, de onrechtmatige handelwijze te laten stoppen en een schadevergoeding te verkrijgen voor alle gedupeerde Androidgebruikers.

12. De Stichting is deze procedure op grond van de Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie (“**WAMCA**”) tegen Google gestart, nu het niet mogelijk blijkt met Google een minnelijke regeling te treffen om een einde te maken aan en genoegdoening te verkrijgen voor jarenlange en grootschalige schending van de AVG en andere wetgeving ten opzichte van iedereen die gebruik maakt van een Android-smartphone.
13. Van deze dagvaarding is aantekening gemaakt in het Centraal register voor collectieve vorderingen⁷ als een concurrerende vordering aan de vordering ingesteld door Stichting Bescherming Privacybelangen (“**SBP**”) op 12 september 2023. Op het eerste gezicht betreft die procedure een vergelijkbare vordering tegen dezelfde gedaagden, met dien verstande dat de door SBP ingestelde procedure breder lijkt te zijn opgezet. Het door SBP ingeschreven uittreksel van de in die zaak uitgebrachte dagvaarding, is echter niet zo duidelijk dat de Stichting stellige uitspraken kan doen over de vraag of de rechtbank zal oordelen dat sprake is van een procedure “*betreffende dezelfde gebeurtenis of gebeurtenissen over gelijksoortige feitelijke en rechtsvragen*” en daarmee kwalificeert als een concurrerende vordering. In haar correspondentie met de rechtbank Amsterdam voorafgaand aan het uitbrengen van deze dagvaarding heeft de Stichting getracht duidelijkheid te verkrijgen over deze vraag. De rechtbank heeft echter aangegeven dat hierover op een later moment zal worden beslist.
14. Omdat denkbaar is dat de rechtbank beslist dat de door de Stichting met deze dagvaarding ingestelde procedure niet een concurrerende vordering betreft, en om geen enkele route uit te sluiten, overweegt de Stichting om (na het uitbrengen van onderhavige dagvaarding en inschrijving in het WAMCA-register als concurrerende vordering), zekerheidshalve nóg een dagvaarding jegens Google uit te brengen, die wat feiten en grondslagen gelijklopend zal zijn maar die als niet-concurrerende vordering zal worden ingesteld, aangebracht en ingeschreven in het WAMCA-register.
15. Wat de Stichting betreft is zij in ieder geval de aangewezen representatieve entiteit om een procedure te voeren tegen Google namens haar achterban over de schending van privacybelangen als Exclusieve Belangenbehartiger, ofwel in deze procedure waarin ook SBP procedeert als uw rechtbank beslist dat de zaken inderdaad ‘concurrerende vorderingen’ zijn, ofwel in een separate procedure.

2 GEGEVENSVERZAMELING DOOR GOOGLE VIA ANDROID

2.1 De manieren waarop Google gegevens over Androidgebruikers verzamelt

16. Uit het bovenstaande blijkt al dat Google een enorme hoeveelheid persoonsgegevens van gebruikers van haar diensten verzamelt, ook van gebruikers van Android-smartphones. Dat blijkt ook uit het Onderzoeksrapport.
17. Het Onderzoeksrapport laat vijf voorname gegevensverwerkingen zien:

- i. Google volgt de activiteiten van Androidgebruikers;

⁷ Het daartoe bestemde register op www.rechtspraak.nl.

bB

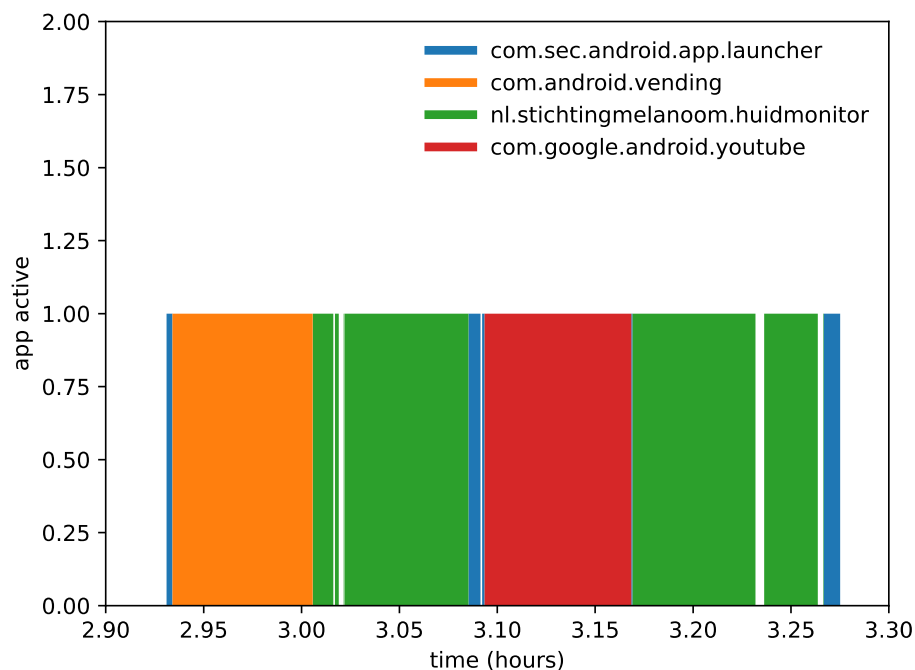
- ii. Google volgt gedetailleerd het appgebruik van Androidgebruikers;
- iii. Google volgt de bel- en sms-activiteiten van Androidgebruikers;
- iv. Google houdt alle activiteiten van Androidgebruikers in de Google Play Store bij; en
- v. Google verzamelt locatiegegevens van Androidgebruikers.

2.1.1 Ad i) Google volgt de activiteiten van Androidgebruikers

18. Google verzamelt een grote hoeveelheid persoonlijke gegevens over het gebruik van de smartphone. Het gaat dan onder meer om:

- Informatie over app-gebruik, waaronder wanneer en hoe een app wordt gebruikt;
- Welke schermen de gebruiker bekijkt binnen de app;
- Bepaalde activiteiten binnen een app, waaronder wanneer een gebruiker toestemming geeft, foto's maakt en iemand belt.;
- Het gebruik van het Gboard, het Google-toetsenbord, waaronder het aantal woorden dat een gebruiker getypt en de lengte van deze woorden;
- De fysieke activiteit van de gebruiker, waaronder of de gebruiker loopt, rent of slaapt; en
- Alle instellingen die de gebruiker heeft gekozen (of heeft laten staan), waaronder of de smartphone verbonden is met WiFi of Bluetooth, wanneer de gebruiker het scherm van de smartphone aanzet en het batterijniveau van de smartphone.

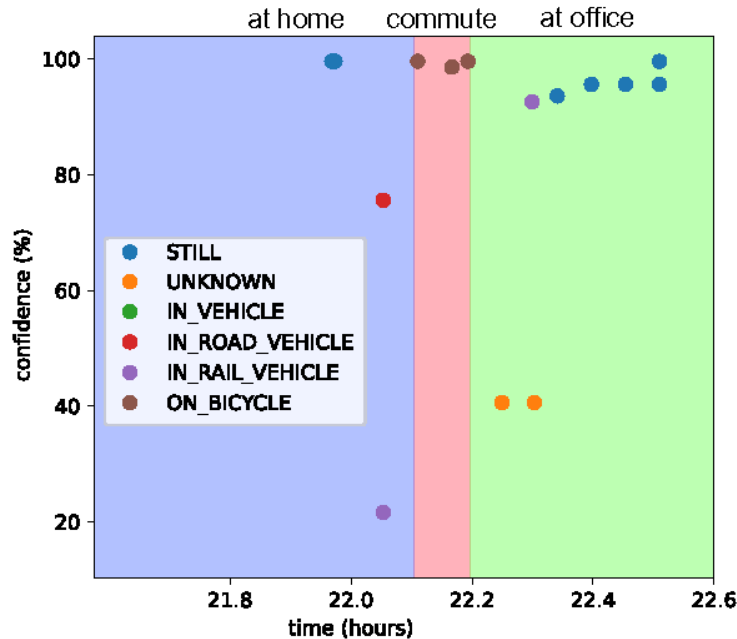
19. Zie hieronder een tweetal voorbeelden van hoe Google een indringend profiel van de Androidgebruiker creëert:

Figuur 1: Google verwerkt specifieke informatie over het app-gebruik

bB

20. In Figuur 1 is te zien hoe Google informatie over het app-gebruik nauwkeurig volgt. Zo is hierboven te zien dat iemand gebruik maakt van de Google Play Store om een app te downloaden (oranje: “vending”), vervolgens gebruik maakt van de huidmonitor app om te controleren op een melanoom (groen) en tussendoor een video bekijkt op YouTube (rood).

Figuur 2: Google verwerkt specifieke informatie over de fysieke activiteiten van de Androidgebruiker

21. In Figuur 2 is te zien hoe Google informatie over de fysieke activiteiten van de Androidgebruiker verwerkt. Google maakt aan de hand van het gebruik van de Android-smartphone een inschatting of de gebruiker loopt, fietst, in de auto zit of anderszins beweegt. Deze activiteit gaat vergezeld van een "score" die aangeeft hoe zeker Google is van de juistheid van haar inschatting. Hiervoor leest Google allerlei gegevens uit via sensoren die in smartphones aanwezig zijn.⁸ Het gaat dan bijvoorbeeld om de snelheid waarmee de smartphone beweegt of hoeveel omgevingslicht er is. Het onderzoek laat zien dat Google nauwkeurig bijhoudt wanneer de gebruiker niet of weinig beweegt, en wanneer de gebruiker op pad is. De activiteit, in dit geval niet verplaatsen, wordt verzameld met daaraan gekoppeld 100% zekerheid dat deze informatie juist is en het precieze moment. De gegevens zijn daarnaast verbonden aan een identicator, het Android ID (de verschillende identificatoren worden besproken in par. 2.1.6).
22. Door de hierboven besproken gegevensverzamelingen verkrijgt Google een zeer gedetailleerd beeld wat een individuele gebruiker met de smartphone doet en wanneer. En dat is nog maar een fractie van de informatie die Google verzamelt over Androidgebruikers, zo zal hieronder blijken.

⁸ Google heeft op haar website voor app aanbieders (niet beschikbaar in het Nederlands) een lijst van sensoren die gebruikt kunnen worden: Google for Developers, 'Sensors Overview', https://developer.android.com/develop/sensors-and-location/sensors/sensors_overview.

bB

2.1.2 Ad ii) Google volgt gedetailleerd het appgebruik van Androidgebruikers

23. Google biedt app-aanbieders (zoals Uber of Thuisbezorgd) een softwarepakket aan, genaamd “Firebase Analytics”,⁹ waarmee zij het gebruik van hun app door Androidgebruikers kunnen analyseren. De software is vergelijkbaar met het bekende Google Analytics, dat door websitehouders en adverteerders wordt gebruikt voor analyses. Wanneer het Firebase-pakket in een app geïmplementeerd is, verzamelt Google echter zelf ook allerlei informatie over de manier waarop de app wordt gebruikt. Deze gegevens zijn nog veel gedetailleerder dan de andere appgegevens die Google verzamelt. De gegevens worden direct naar Google verstuurd.
24. Het Onderzoeksrapport laat onder meer de volgende voorbeelden zien:
- Exact welke maaltijd wordt besteld bij Thuisbezorgd, wat deze kost en waar de maaltijd bezorgd wordt. De gegevens zijn gekoppeld aan drie verschillende identificatoren;
 - Gegevens die de gebruiker invult in Clue, een menstruatieapp. Het gaat dan onder meer over de gegevens van de menstruatiecyclus (wanneer, hoe lang, enz.). De gegevens zijn gekoppeld aan twee verschillende identificatoren;
 - Welke artikelen de gebruiker leest in apps. Zo is onder meer te zien dat de gebruiker in de NL24baby-app een artikel las over bevruchting en in een Christelijke meditatie-app en artikel over angstigheid. Ook deze gegevens zijn weer gekoppeld aan verschillende identificatoren;
25. Firebase Analytics wordt in circa 58% van de mobiele apps gebruikt,¹⁰ waaronder in alle apps die gebruikt zijn tijdens het onderzoek. Hiermee verkrijgt Google zeer gedetailleerde informatie over vrijwel alles wat de gebruiker in de apps doet.

2.1.3 Ad iii) Google volgt de bel- en sms-activiteiten van Androidgebruikers

26. Om iemand te bellen of een bericht te sturen is een app vereist. Op Android-smartphones zijn de door Google ontwikkelde en uitgegeven Telefoon en Berichten apps hiervoor standaard geïnstalleerd.
27. Het gebruik van deze apps wordt door Google nauwkeurig bijgehouden. Zo weet Google onder meer hoe en wanneer de apps worden gebruikt. Daarnaast verzamelt Google informatie over wie de gebruiker belt (het telefoonnummer), het tijdstip van het gesprek en de duur van het gesprek in milliseconden.
28. De nauwkeurige informatie die Google met haar Telefoon en Berichten apps verwerkt volgt onder meer uit de onderstaande data, waarin te zien is welke gegevens Google bij een uitgaand gesprek verzamelt:

```
androidID: [androidID]11  
currentTimeMillis: 1657116211967  
callElapsedTime: 127742
```

⁹ Het wordt ook wel “Google Analytics for Firebase” genoemd.

¹⁰ Op basis van een onderzoek naar meer dan 83.000 apps: Exodus, ‘Google Firebase Analytics’, <https://reports.exodus-privacy.eu.org/en/trackers/49/>.

¹¹ Het Android ID is geanonimiseerd.

bB

29. Deze gegevens geven aan dat een bepaalde gebruiker (te herkennen aan het Android ID) een bepaald telefoonnummer (voor deze procedure gemaskeerd) heeft gebeld, op 6 juli 2022, om 16:03:31. De volgende tijdweergave is de duur van het gesprek, weer in milliseconden. Het gesprek heeft 2 minuten, 7 seconden en 742 milliseconden geduurd. Met deze gegevens is het gemakkelijk om de beller en gebelde aan elkaar te koppelen. Om precies dat tijdstip (in milliseconden) zal immers maar één gesprek plaats hebben gevonden dat precies zoveel milliseconden duurde.

30. Google verwerkt op een vergelijkbare manier gegevens over haar Berichten app:

```
androidID: [androidID]12  
timestamp: 1657116895789  
bugleMessageStatus: RECEIVED  
conversationIdSHA1: 1420103350305124296  
sha256HashMsg: "9209536927723479818"  
sha256HashPrevMsg: "-8655516374892834983"
```

31. Deze gegevens laten zien dat een gebruiker met een specifiek Android ID op 6 juli 2022 om 16:14:15 een bericht heeft ontvangen. Het chatgesprek tussen deze gebruiker en degene met wie hij communiceert, heeft een identicator. Het individuele bericht alsook het vorige bericht worden omgezet in een hash, een nummer gegenereerd uit de inhoud van het bericht. Deze gegevens worden ook van de verzender verzameld. Deze nummers, samen met het precieze tijdstip koppelen de verzender en ontvanger.

32. Met de verzameling van deze gegevens brengt Google in kaart met wie de Androidgebruiker communiceert, wanneer, hoeveel en hoe lang.

2.1.4 *Ad iv) Google houdt alle activiteiten van de gebruiker in de Google Play Store bij*

33. De Google Play Store is de aangewezen manier voor Androidgebruikers om apps te downloaden. Veel apps kunnen zelfs praktisch alleen worden verkregen via de Google Play Store.¹³ Google verzamelt in het kader van het gebruik van de Google Play Store onder meer:

- welke schermen de gebruiker bekijkt;
- de zoekopdrachten die de gebruiker uitvoert;
- knoppen waarop wordt geklikt; en
- apps die worden geïnstalleerd.

34. Zo weet Google altijd welke apps de gebruiker op de smartphone installeert en ook welke apps de gebruiker bekijkt maar uiteindelijk niet installeert.

2.1.5 *Ad v) Google verzamelt locatiegegevens van Androidgebruikers*

35. Google verzamelt gedetailleerde locatiegegevens van Androidgebruikers. De locatie van de gebruikers wordt niet alleen met GPS satellieten bepaald, maar ook op basis van (de afstand

¹² Het Android ID is geanonimiseerd.

¹³ Theoretisch is het van sommige apps mogelijk om uit, vaak onrechtmatige, databases kopieën van het installatiebestand te verkrijgen. Na een wijziging van een verstopte instelling kunnen deze worden geïnstalleerd. Dergelijke apps werken vaak slechts tijdelijk omdat ze geen updates ontvangen. Ook bestaan enkele alternatieve "app stores", met een veel beperkter aanbod.

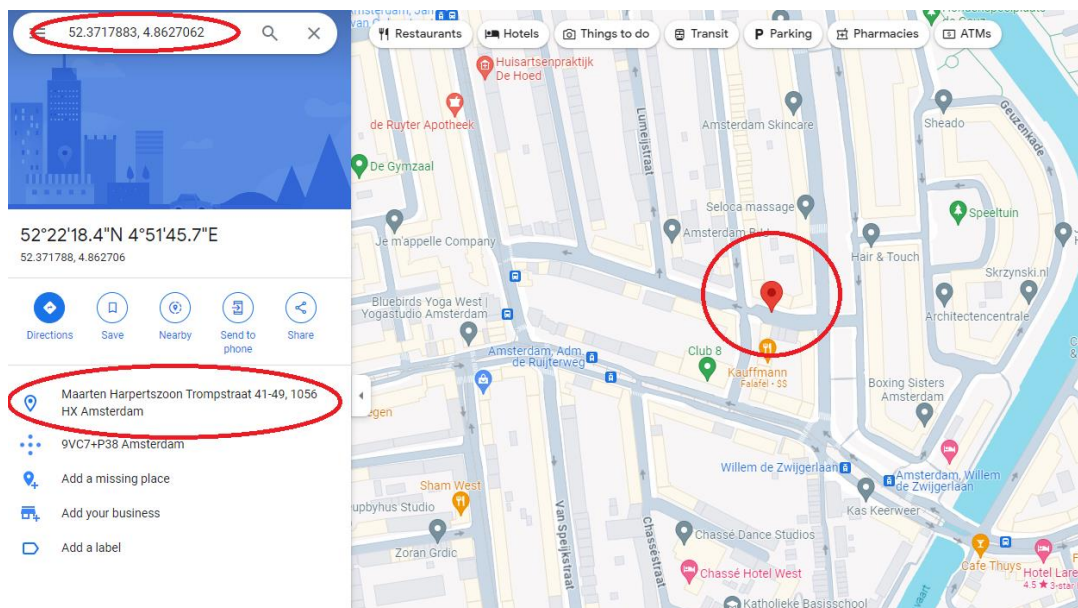
bB

tot) zendmasten en WiFi-netwerken. Google verzamelt deze gegevens doorlopend en weet daardoor steeds waar de gebruiker zich bevindt.

36. Zo verzamelt Google bijvoorbeeld de volgende informatie:

```
androidID: [androidID]14  
<...>  
lat: 523717883  
long: 48627062  
timestamp: 1653543684217
```

37. Deze gegevens, verzameld via een GPS satelliet, staan voor breedtegraad **52.3717883** en lengtegraad **4.8627062**; een zeer precieze locatie in Amsterdam. Vul deze coördinaten in Google Maps in en het volgende verschijnt:

38. De Androidgebruiker met Android ID 3964246578245068299 was dus op 26 mei 2022 om 24 seconden na 06:41 's ochtends op de hierboven zichtbare locatie.

39. Google verzamelt ook locatie gebaseerd op WiFi-netwerkgegevens:

```
androidID: [androidID]15  
<...>  
ssid: "Le Pain Quotidien - Guest"  
channel: 1  
rssi: -74  
macAddress: 117474235666280  
timestamp: 1653553945911
```

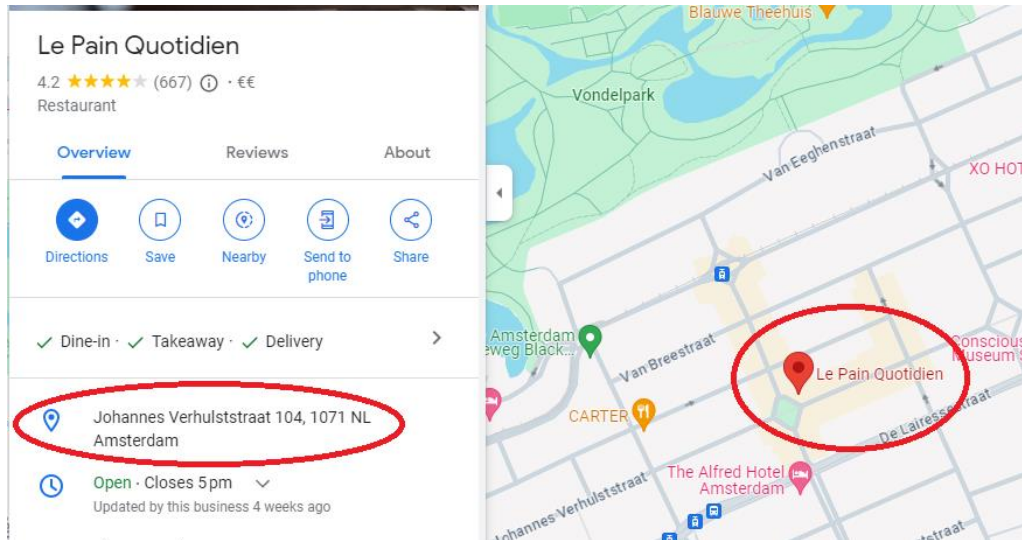
40. De ssid en het MAC-adres ("macAddress") identificeren een WiFi-netwerk, namelijk die van bakkerij Le Pain Quotidien in Amsterdam. De rssi is een inschatting van hoe ver de gebruiker zich van de WiFi-router bevindt. Ook met deze gegevens, zeker als de informatie van meerdere

¹⁴ Idem.

¹⁵ Idem.

bB

WiFi-netwerken wordt gecombineerd, wordt de locatie van de gebruiker heel precies inzichtelijk. Van belang hierbij is dat de gebruiker niet met het WiFi-netwerk verbonden hoeft te zijn. Elke keer als de gebruiker in de buurt komt van een WiFi-netwerk (wat zeker in een woonplaats constant is), kan Google traceren waar de gebruiker zich bevindt. In dit geval gaat het om dezelfde gebruiker die hiervoor op de M.H. Trompstraat was (hetzelfde Android ID). Deze gebruiker was ongeveer drie uur later, om 25 seconden na 09:32 op 26 mei 2022 in buurt van bakkerij Le Pain Quotidien:

41. Google heeft een artikel op haar website waarin zij beschrijft dat ze gebruik maakt van WiFi-netwerken voor locatiegegevens. Google heeft hiervoor een database aangelegd van alle WiFi-netwerken en de locatie ervan. Standaard gebruikt Google hier elk WiFi-netwerk voor. Alleen als de beheerder van het WiFi-netwerk in de naam de toevoeging “_nomap” zet, wordt deze niet gebruikt voor locatiebepaling.¹⁶

42. Google verzamelt verder locatiedata gebaseerd op zendmastgegevens:

```
androidID: [androidID]17  
<...>  
cellId: 25618187  
Mnc: 4  
Mcc: 204  
signalStrength: -106  
ltePhysicalCellID: 14  
lteTrackingAreaCode: 21514
```

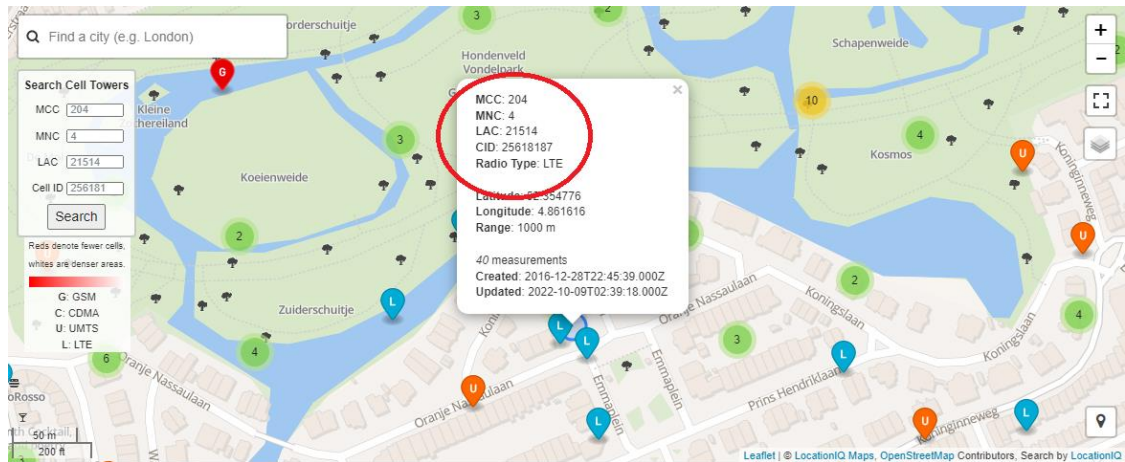
43. De combinatie van deze gegevens duidt een zendmast aan. Zo betekent Mcc 204 dat het om een Nederlandse zendmast gaat, Mnc 4 dat het gaat om een netwerk van Vodafone. De overige gegevens duiden een precieze zendmast aan. Met openbare informatie is te vinden dat het hier

¹⁶ Google, 'Google Maps Help – Gebruik van uw toegangspunt door Google-locatieservices beheren', <https://support.google.com/maps/answer/1725632>; zie ook Google for Developers, 'Fused Location Provider API – Simple, battery-efficient location API for Android', <https://developers.google.com/location-context/fused-location-provider>: "The fused location provider manages the underlying location technologies, such as GPS and Wi-Fi, and provides a simple API that you can use to specify the required quality of service."

¹⁷ Idem.

bB

gaat om een zendmast bij het Vondelpark in Amsterdam.¹⁸ De signalStrength is tot slot een inschatting van de afstand van de gebruiker tot deze zendmast.

44. Ook hiervoor geldt dat een combinatie van de gegevens van meerdere zendmasten resulteert in een heel precieze locatie. Op de afbeelding is te zien hoe dichtbij elkaar zendmasten geplaatst zijn.

45. Google verzamelt dus doorlopend, op verschillende manieren, de precieze locatie van de gebruiker.

2.1.6 Google koppelt verzamelde gegevens aan de gebruiker

46. Alle bovengenoemde gegevens die Google verzamelt, worden gekoppeld aan een specifieke Androidgebruiker, als gevolg waarvan een gedetailleerd profiel ontstaat. Dit gebeurt voor het overgrote deel met permanente identificatoren, zoals het e-mailadres of telefoonnummer van de gebruiker, onveranderbare nummers die onderdeel zijn van de smartphone (zogenoeten hardware nummers), identificatoren die in cookies worden geplaatst of het Android ID. Het Android ID wordt ook gekoppeld aan het Google-account van de gebruiker.

47. Van belang is dat *alle* gegevensverzamelingen die beschreven zijn in het Onderzoeksrapport en in dit uittreksel van de dagvaarding gekoppeld zijn aan permanente identificatoren die gekoppeld zijn aan de individuele gebruiker. Zelfs wanneer geen permanente identificator wordt gebruikt, worden één of meerdere identificatoren gebruikt die op een andere wijze aan de gebruiker gekoppeld zijn.

48. Google is bekend met het privacyrisico van het gebruik van langdurige, niet resetbare identificatoren en beveelt daarom aan deze niet te gebruiken.¹⁹ Google handelt echter lijnrecht in strijd met haar eigen beleid.

49. Het resultaat is dat alle gegevens die Google via Android verzamelt herleidbaar zijn tot de individuele gebruiker en de smartphone, omdat de gegevens:

¹⁸ Met deze website kan elke zendmast gemakkelijk gevonden worden: OpenCellid, 'The world's largest Open Database of Cell Towers', <https://www.opencellid.org/>.

¹⁹ Google for Developers, 'Best practices for unique identifiers', <https://developer.android.com/training/articles/user-data-ids>.

bB

- gekoppeld zijn aan het e-mailadres of telefoonnummer van de gebruiker;
- gekoppeld zijn aan identificatoren die verbonden zijn aan de smartphone, zoals het IMEI- of hardware-serienummer;
- gekoppeld zijn aan het Android ID, een alles overkoepelende identicator die weer gekoppeld is aan het Google-account, e-mailadres en aan de hardware-nummers;
- gekoppeld zijn aan andere identificatoren, die in verschillende verbindingen in verschillende onderlinge combinaties worden gebruikt, waardoor ze allemaal aan de voorgaande identificatoren gekoppeld zijn; en/of
- de gegevens dermate veel over de Androidgebruiker zeggen dat deze daarmee te identificeren is.

2.2 Informatie wordt verzameld door middel van Google Play Services

50. Google verwerkt voornoemde informatie over Androidgebruikers en hun gebruik van Android-smartphones via een onderdeel van Android dat Google Play Services heet. Google Play Services is een verplicht onderdeel van een door Google aan fabrikanten van smartphones uitgegeven certificering: **“Play Protect Certified”**. Alleen met deze certificering, kunnen smartphones uitgebracht worden met een bundel apps en diensten van Google genaamd **“Google Mobile Services”**. De functie die in deze zaak centraal staat, is de verbinding met andere apps die Google Play Services faciliteert. Google Play Services verzamelt informatie van de gehele smartphone en stuurt deze door naar Google.
51. De Google Mobile Services bundel bevat onder meer de Google Chrome browser, YouTube, Google Maps, Gmail, de Google Play Store en Google Play Services.²⁰ Zonder deze bundel is een smartphone moeilijk bruikbaar, onder meer omdat de Google Play Store niet gebruikt kan worden, de aangewezen manier om apps op de smartphone te kunnen installeren.²¹ Vandaar dat alle grote fabrikanten, zoals Samsung, Xiaomi en natuurlijk Google zelf, uitsluitend gecertificeerde smartphones aanbieden.²² Vrijwel elke in Nederland geleverde Android-smartphone is dan ook Play Protect Certified, voldoet aan de vereisten die daaraan worden gesteld en bevat Google Mobile Services.
52. Google Play Services wordt beheerd door Google en kan alleen door Google worden gewijzigd. Google kan onafhankelijk van fabrikanten of andere partijen nieuwe versies uitrollen. Hierdoor draait in principe op elke Android-smartphone dezelfde versie van Google Play Services. De gebruiker ziet Google Play Services niet. Google Play Services kan door de gebruiker ook niet uit worden gezet of verwijderd.

2.3 De Androidgebruiker is niet op de hoogte van de gegevensverzameling en geeft geen toestemming

53. De Androidgebruiker kan tijdens het onboardingproces en in de instellingen app op bepaalde punten de gegevensverzameling door Google aanpassen. Deze instellingen zijn echter onduidelijk en misleidend, waardoor de Androidgebruiker onvoldoende is geïnformeerd over

²⁰ Google for Developers, ‘Overview of Google Play services’, <https://developers.google.com/android/guides/overview>: “Google Play services contains on-device Google services that run in the background on every Google-certified Android device”.

²¹ De Google Play Store wordt gebruikt voor het downloaden van apps, zoals WhatsApp, Thuisbezorgd of Uber. Veel populaire apps zijn alleen maar beschikbaar in de Google Play Store. De Google Play Store is vergelijkbaar met de App Store op Apple iPhones.

²² Smartphones zonder deze certificering worden bijvoorbeeld alleen uitgegeven door niche-fabrikanten met een sterke focus op privacy, zoals de Spaanse fabrikant Murena.

bB

de gegevensverzameling en onvoldoende invloed heeft op de verzameling. Google maakt misbruik van het feit dat gebruikers in principe de standaardinstellingen niet aanpassen. Zelfs als zij dat wel zouden willen doen, is het niet duidelijk waar en hoe ze dat zouden moeten doen of wat de gevolgen ervan zijn.

54. Bijvoorbeeld de instellingen voor de verwerking van locatiegegevens en diagnostische gegevens zijn door Google bijzonder misleidend ingericht. Zowel de “Locatie gebruiken” als de “Gebruiks- en diagnosegegevens verzenden” instellingen staan standaard aan en zijn vergezeld van misleidende en onvolledige informatie. De “Locatienauwkeurigheid”-optie wordt daarbij niet aan de gebruiker gepresenteerd; de gebruiker moet er toevallig op stuiten in de Instellingen-applicatie. De Gebruiks- en diagnosegegevens verzenden instelling is eveneens zodanig verstopt in de Instellingen-applicatie dat deze praktisch onvindbaar is. Het resultaat is dat meer persoonsgegevens worden gebruikt, vaak zonder de wetenschap en de wil van de Androidgebruiker.

2.4 Conclusie – Google weet vrijwel alles van haar gebruikers

55. Uit het Onderzoeksrapport blijkt duidelijk: Google weet vrijwel alles van Androidgebruikers, maar Androidgebruikers zijn daarvan niet op de hoogte, hebben er niet mee ingestemd en zijn, als die mogelijkheid hen al was geboden, niet voldoende op de hoogte van de mogelijkheid er iets aan te doen of de manier waarop dat zou moeten.
56. Google bouwt zeer gedetailleerde profielen van Androidgebruikers. Google weet welke apps worden gebruikt, wanneer deze worden gebruikt, hoe lang deze worden gebruikt, hoe deze worden gebruikt. Google weet welke producten de gebruiker bestelt en of, wanneer en hoe vaak de gebruiker sport, of de gebruiker Ubers bestelt, of de smartphone voor medische doeleinden wordt gebruikt. Google weet wie de gebruiker belt en hoe lang.
57. Het houdt echter niet op bij het gebruik van de smartphone. Google gebruikt Android ook om te weten wat de gebruiker buiten de smartphone om doet. Google weet wanneer de gebruiker thuis is, op zijn werk is of op een andere plek. Google weet met welk vervoersmiddel de gebruiker dit traject aflegt. Google weet wanneer de gebruiker slaapt.
58. Het is moeilijk om gegevens te bedenken die Google niet verzamelt door middel van Android. Elke app, elke verbindingsmogelijkheid en elke sensor wordt ingezet om alles over de gebruiker te weten te komen.
59. De gebruiker heeft geen daadwerkelijke invloed op deze onbeperkte verzameling. Dit is niet alleen het geval omdat er doorgaans geen instelling bestaat die het functioneren zou doen stoppen, maar ook omdat de gebruiker (of overigens de fabrikant) in het algemeen geen invloed kan uitoefenen op het functioneren van Google Play Services. De verwerkingen vinden inherent plaats als een Android-smartphone wordt gebruikt.
60. Waar theoretisch invloed mogelijk zou zijn, heeft Google ervoor gezorgd dat de gebruiker hiervan geen weet heeft en vakkundig wordt bewogen om er geen gebruik van te maken.
61. Of de gebruiker al dan niet is ingelogd met een Google-account is niet van invloed op de verwerkingen. Het enige wat hierdoor verandert is dat geen gebruik meer gemaakt kan worden

bB

van de Google Play Store. Mede om deze reden zal (vrijwel) elke gebruiker ingelogd zijn op het Google-account.

3 GOOGLE SCHENDT DE AVG, ANDERE CONSUMENTENWETGEVING EN FUNDAMENTELE RECHTEN

62. Google schendt de AVG, de Tw, het dwingend consumentenrecht en fundamentele rechten met haar verwerking van persoonsgegevens. Deze wetgeving is op Google van toepassing omdat zij onder meer persoonsgegevens verwerkt, informatie van randapparatuur plaatst en uitleest en een consumentenrelatie aangaat met Androidgebruikers. Daarbij komen de verwerkingen aan bod die hierboven zijn beschreven:

1. Google volgt de activiteiten van Androidgebruikers;
2. Google volgt gedetailleerd het appgebruik van Androidgebruikers;
3. Google volgt de bel- en sms-activiteiten van Androidgebruikers;
4. Google houdt alle activiteiten van Androidgebruikers in de Google Play Store bij; en
5. Google verzamelt locatiegegevens van Androidgebruikers.

63. Google handelt onder meer in strijd met de volgende verplichtingen en verboden:

- de transparantievereisten;
- het vereiste van rechtmatigheid;
- het verbod op doorgifte van persoonsgegevens;
- het verbod op de verwerking van bijzondere persoonsgegevens;
- het vereiste van dataminimalisatie en *data protection by design* en *by default*;
- het vereiste van doelbinding;
- het beginsel van behoorlijkheid;
- het verbod op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering;
- de rechten van betrokkenen;
- de specifieke regels voor de bescherming van kinderen; en
- de verantwoordingsplicht.

3.1 Google schendt transparantievereisten

64. Google schendt de transparantieplichtingen die voortvloeien uit de AVG, de Tw en dwingend consumentenrecht (artikelen 12-14 AVG, artikel 11.7a Tw, artikel 6 en 8 Richtlijn Consumentenrecht, onder meer geïmplementeerd in artikel 6:230m BW). Op grond van deze regelgeving moet zij Androidgebruikers tijdig informeren over iedere verwerking, plaatsing uit uitlezing van gegevens en is zij verplicht informatie te verstrekken voordat de consument gebonden is aan een overeenkomst.

65. Google schendt de transparantievereisten, onder meer omdat zij:

- informatie niet op een duidelijke en begrijpelijke wijze verstrekt;
- geen *specifieke* informatie verstrekt; en
- informatie niet op de juiste momenten verstrekt.

bB

66. Google hanteert een algemeen privacybeleid voor al haar 70 producten en diensten (“**Privacybeleid**”).²³ Google informeert Androidgebruikers in het geheel niet over een groot deel van haar gegevensverzameling- en gebruik via Android en voorzover zij dat wel doet, is de informatie onduidelijk, niet danwel moeilijk vindbaar en/of onbegrijpelijk. De informatie die Google aan betrokkenen verstrekt, is bijzonder omvangrijk en chaotisch, en tegelijkertijd incompleet en vaag. Informatie is over verschillende documenten verspreid, soms gericht aan betrokkenen en op andere momenten aan app-ontwikkelaars, zakelijke partners of anderen. De betrokkene die wil weten wat met zijn persoonsgegevens gebeurt bij het gebruik van Android zal op een uitgebreide zoektocht moeten gaan. Een overzichtelijk document over de gegevensverwerking bij het gebruik van een Android-smartphone bestaat niet.
67. Google voldoet niet aan bovengenoemde transparantieplichtingen, onder meer omdat zij:
- geen specifieke informatie verstrekt over de doeleinden van de verwerking, in strijd met artikelen 5(1)(b), 13(1)(e) en 14(1)(e) AVG,²⁴ artikel 11.7a(1) Tw en artikel 6:230m BW;
 - geen specifieke informatie verstrekt over de rechtsgronden waarop de verwerking is gebaseerd, in strijd met artikelen 13(1)(e) en 14(1)(c) AVG en artikel 6:230m BW;
 - onjuiste informatie verstrekt over de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke, in strijd met artikelen 13(1)(a) en 14(1)(a) AVG;
 - geen specifieke informatie verstrekt over de categorieën van persoonsgegevens die worden verwerkt wanneer persoonsgegevens niet rechtstreeks van de betrokkene zijn verkregen, in strijd met artikel 14(1)(d) AVG en artikel 6:230m BW;
 - geen specifieke informatie verstrekt over de gerechtvaardigde belangen waarop Google zich beroept, in strijd met artikelen 13(1)(d) en 14(2)(b) AVG en artikel 6:230m BW;
 - geen informatie verstrekt over de *concrete* ontvangers of de categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens, in strijd met artikelen 13(1)(d) en 14(1)(e) AVG en artikel 6:230m BW;²⁵
 - geen specifieke informatie verstrekt over de doorgifte van persoonsgegevens en welke waarborgen hiervoor zijn genomen, in strijd met artikelen 13(1)(e) en 14(1)(f) AVG;
 - geen specifieke informatie verstrekt over de periode van verwerking en de levensduur van informatie die wordt uitgelezen van of geplaatst op randapparatuur van de gebruiker, in strijd met artikelen 13(2)(1) en 14(2)(a) AVG, artikel 11.7a Tw en artikel 6:230m BW;²⁶
 - geen (concrete) informatie over bewaartermijnen verstrekt;
 - gebruikers onvoldoende wijst op de mogelijkheid om hun rechten uit te oefenen, en in het bijzonder het inzagerecht, in strijd met artikelen 13(2)(b) en 14(2)(c) AVG en artikel 6:230m BW;
 - gebruikers in haar Privacybeleid niet wijst op het recht om een klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit,²⁷ in strijd artikelen 13(2)(f) en 14(2)(e) AVG en artikel 6:123m BW;

²³ Google, ‘Privacybeleid van Google’, 15 november 2023, <https://policies.google.com/privacy>; Google, ‘Producten’, https://about.google/intl/ALL_nl/products/.

²⁴ Advies 03/2013 van de Artikel 29-Werkgroep over doelbinding (WP203) (alleen in de Engelse taal beschikbaar) (“**Advies WP203 over doelbinding**”), pp. 15–16 herhaald in EDPB, Richtsnoeren 2/2019 betreffende de verwerking van persoonsgegevens op grond van artikel 6, lid 1, onder b), AVG in het kader van de levering van onlinediensten aan betrokkenen, versie 2.0, 8 oktober 2019 (“**Richtsnoeren 2/2019 over de contractuele noodzaak bij de levering van onlinediensten**”, randnummer 16).

²⁵ HvJEU 12 januari 2023, C-154/21 (*Österreichische Post AG*), r.o. 41 en 46.

²⁶ HvJEU 1 oktober 2019, C-673/17 (*Planet49*), r.o. 78.

²⁷ Google, ‘Privacybeleid van Google’, 15 november 2023, <https://policies.google.com/privacy>; Google verwijst enkel in het kader van doorgifte naar het feit dat zij klachten kan ontvangen, zie onder ‘Gegevensdoorgiften’.

bB

- gebruikers niet informeert of de verstrekking van persoonsgegevens een contractuele verplichting is dan wel een noodzakelijke voorwaarde om een overeenkomst te sluiten, en wat de mogelijke gevolgen zijn als deze gegevens niet worden verstrekt, in strijd met artikel 13(2)(e) AVG;
- geen specifieke informatie verstrekt over wanneer zij gebruik maakt van geautomatiseerde besluitvorming,²⁸ in strijd met artikelen 13(2)(f) en 14(2)(g) AVG en artikel 6:230m BW; en
- gebruikers in geval van een verdere verwerking van persoonsgegevens niet informeert over de verdere verwerking, in strijd met artikelen 13(3) en 14(4) AVG en artikel 6:230m BW.

68. Door bovengenoemde essentiële informatie weg te laten is er bovendien sprake van een misleidende omissie in de zin van artikel 6:193d(2) BW.

69. Het resultaat is dat Google, nog los van de ontbrekende informatie, nergens overzichtelijk presenteert welke verwerkingen van persoonsgegevens gepaard gaan met het gebruik van een Android-smartphone. Zelfs de gebruiker die de moeite neemt om het gehele 68 pagina's tellende Privacybeleid te lezen en de vele webpagina's waarnaar het Privacybeleid verwijst, zou daaruit nog niet kunnen afleiden hoeveel en welke gegevens Google via Android verwerkt en voor welke doeleinden.

3.2 Google schendt het rechtmatigheidsvereiste

70. Google verwerkt persoonsgegevens zonder daarvoor een rechtmatige grondslag te hebben. Google schendt daarmee het rechtmatigheidsvereiste (artikelen 5(1)(a) en 6 AVG en artikel 11.7a Tw).

71. Van belang is dat toestemming de enige grondslag is die in aanmerking komt voor de hierboven besproken verwerkingen. Het betreft in de eerste plaats immers steeds het plaatsen en uitlezen van informatie van Android-smartphones, waarvoor op grond van artikel 11.7a Tw toestemming vereist is. Dit is zowel het geval wanneer gegevens enkel (lokaal) worden opgeslagen als wanneer die worden verstuurd naar servers (artikel 11.7a(2) Tw).²⁹ Toestemming op grond van artikel 11.7a(1) Tw moet aan dezelfde voorwaarden voldoen als toestemming op grond van artikel 6 AVG.³⁰ Bovendien is sprake van gegevensverwerkingen die naar hun aard toestemming vereisen, bijvoorbeeld omdat het locatiegegevens betreft.³¹

72. Volgens haar Privacybeleid baseert Google haar verwerkingen in het algemeen op de volgende drie grondslagen: toestemming (artikel 6(1)(a) AVG), de contractuele noodzaak (artikel 6(1)(b) AVG) en de gerechtvaardigde belangen (artikel 6(1)(f) AVG).³² Het is echter onduidelijk welke verwerking op welke rechtsgrond wordt gebaseerd. Google voldoet verder niet aan de vereisten die aan deze grondslagen verbonden zijn:

²⁸ Google, 'Privacybeleid van Google', 15 november 2023, <https://policies.google.com/privacy>; Google stelt dat zij gebruik maakt van geautomatiseerde systemen en noemt daarbij een paar vage voorbeelden. Het is onduidelijk in hoeverre hiervan gebruikt wordt gemaakt in Android.

²⁹ AP, Rapport definitieve bevindingen Microsoft Windows 10 – De verwerking van persoonsgegevens via telemetrie, 6 oktober 2017, pp. 119-120.

³⁰ HvJEU 1 oktober 2019, C-673/17 (*Planet49*) r.o. 50 e.v.

³¹ Zie onder meer Artikel 29-Werkgroep, *Opinie 2/2013 over apps op smart devices*, vastgesteld op 27 februari 2013, p. 27.

³² Sporadisch worden ook andere grondslagen genoemd, maar de Stichting gaat ervan uit dat die hier niet van toepassing kunnen zijn.

3.2.1 *Geen sprake van geldige toestemming*

73. De Stichting gaat ervan uit dat Google geen beroep doet op toestemming als grondslag voor de hierboven besproken verwerkingen van gegevens van Androidgebruikers, aangezien zij op geen enkel moment toestemming vraagt aan Androidgebruikers voor het gebruik van hun gegevens voor deze verwerkingen.
74. Voor zover Google wel een beroep zou doen op de grondslag toestemming, is geen sprake van geldige toestemming (artikel 6(1)(b) AVG en artikel 11.7a Tw). Toestemming is alleen geldig indien sprake is van een *vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting* waarmee de betrokkene door middel van een *verklaring of ondubbelzinnige actieve handeling* de verwerking aanvaardt (artikel 4(11) en artikel 6(1)(a) AVG). Daarvan is geen sprake.

3.2.2 *Niet noodzakelijk voor de uitvoering van de overeenkomst*

75. Google kan ook geen beroep doen op de grondslag van artikel 6(1)(b) AVG, omdat de verwerkingen niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de overeenkomst, te weten het gebruik van de Android-smartphone.
76. De rechtsgrondslag dat een verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van de overeenkomst wordt strikt geïnterpreteerd.³³ Er moet allereerst sprake zijn van een overeenkomst die geldig is overeenkomstig het toepasselijke verbintenissenrecht.³⁴ Daarnaast moet de verwerking objectief gezien noodzakelijk zijn om het doel te bereiken dat integraal deel uitmaakt van de contractuele prestatie.³⁵ Deze noodzakelijkheidstoets vereist duidelijk meer dan alleen een contractuele bepaling.³⁶ Als er realistische, minder indringende alternatieven bestaan, is de verwerking niet “noodzakelijk”.³⁷ Het is niet voldoende dat de verwerking *nuttig* is voor het beoogde doel, de verwerking dient *essentieel* te zijn.³⁸ Geen van de besproken verwerkingen voldoet echter aan voorgaande vereisten.

3.2.3 *Niet noodzakelijk voor de behartiging van gerechtvaardigde belangen*

77. Google kan ook geen beroep doen op de grondslag van artikel 6(1)(f) AVG. Om een beroep te kunnen doen op deze grondslag dient te worden voldaan aan de drie cumulatieve voorwaarden dat (i) sprake is van een *gerechtvaardigd* belang van de verwerkingsverantwoordelijke of een derde, dat (ii) de verwerking *noodzakelijk* is voor de behartiging van dit belang en dat (iii) de

³³ Artikel 29-Werkgroep, Advies 06/2014 over het begrip “gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke” in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG”, WP 217, vastgesteld op 9 april 2014 (“**Advies WP 217 over gerechtvaardigd belang**”), p. 16.

³⁴ Richtsnoeren 2/2019 over de contractuele noodzaak bij de levering van onlinediensten, randnummer 26.

³⁵ HvJEU 4 juli 2023, C-252/21 (*Meta Platforms e.a.*), r.o. 98.

³⁶ Richtsnoeren 2/2019 over de contractuele noodzaak bij de levering van onlinediensten, randnummer 27.

³⁷ Het HvJEU heeft in de *Schecke*-zaak geoordeeld dat de wetgever, bij het onderzoek van de noodzakelijkheid van de verwerking van persoonsgegevens, rekening moet houden met alternatieve, minder indringende maatregelen: HvJEU 9 november 2010, gevoegde zaken C-92/09 en C-93/09 (*Volker und Markus Schecke en Eifert*). Dit is door het HvJEU herhaald in de *Rigas*-zaak, waarin het verklaart dat “[m]et betrekking tot de voorwaarde dat de gegevensverwerking noodzakelijk is, in herinnering [moet] worden gebracht dat de uitzonderingen op de bescherming van persoonsgegevens en de beperkingen ervan binnen de grenzen van het strikt noodzakelijke moeten blijven (...)”: HvJEU 4 mei 2017, C-13/16 (*Rigas satiksme*), r.o. 30. Een test van de strikte noodzaak is vereist voor eventuele beperkingen op de uitoefening van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het recht op de bescherming van persoonsgegevens met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, zie de toolkit van de European Data Protection Supervisor (“**EDPS**”): EDPS, ‘Assessing the Necessity of Measures that limit the fundamental right to the protection of personal data’, 11 april 2017, p. 7 (alleen beschikbaar in de Engelse taal); Richtsnoeren 2/2019 over de contractuele noodzaak bij de levering van onlinediensten, randnummer 25.

³⁸ HvJEU 4 juli 2023, C-252/21 (*Meta Platforms e.a.*), r.o. 99.

bB

belangen en/of de fundamentele rechten of vrijheden van de betrokkene niet zwaarder wegen dat het belang van de verwerkingsverantwoordelijke of derde (overweging 47 AVG).³⁹

78. Geen enkele van de verwerkingen van Google voldoet aan bovengenoemde vereisten.

3.3 Google schendt het verbod op doorgifte buiten de EER

79. Google geeft op verschillende manieren persoonsgegevens door naar landen buiten de Europese Economische Ruimte (“EER”):

- Google vermeldt in haar Privacybeleid dat zij persoonsgegevens verwerkt op “*servers over de hele wereld*”, waaronder in de Verenigde Staten, Chili, Japan, Taiwan en Singapore;⁴⁰
- de moederbedrijven binnen het Google concern (Google LLC en Alphabet), waaronder de ontwikkelaar van Android, zijn gevestigd in de Verenigde Staten;
- Google heeft 288 dochterondernemingen, en wisselt persoonsgegevens uit binnen de ondernemingsgroep, bestaande uit entiteiten in de Verenigde Staten, Singapore, Australië, Nieuw Zeeland, Japan, Zuid Korea, Canada en Indonesië;⁴¹
- Google slaat persoonsgegevens op in de Google Cloud, die beschikbaar is in meer dan 200 landen;⁴² en
- Google Firebase draait op wereldwijde Google-infrastructuur.⁴³

80. Doorgifte van persoonsgegevens is verboden, tenzij een uitzondering van toepassing is ((artikel 44 e.v. AVG). De reden hiervoor is dat niet alle landen een vergelijkbaar niveau van bescherming bieden voor persoonsgegevens.⁴⁴ Voor de landen waar dat wel het geval is, geldt een uitzondering op het verbod.

81. Doorgifte is alleen toegestaan wanneer sprake is van een adequaatheidsbesluit (artikel 45 AVG), passende waarborgen (artikelen 46-47 AVG) of een uitzondering op grond van artikel 49 AVG. Aan deze regels voldoet Google niet.

3.4 Google schendt het verbod op verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens

82. Google verwerkt bijzondere categorieën van persoonsgegevens in strijd met het daarop rustende verbod, en is daarmee in overtreding van artikel 9 AVG. Op grond van artikel 9 lid 1 AVG is het verboden om bijzondere categorieën van persoonsgegevens te verwerken. Hieronder vallen onder meer gegevens over ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze overtuigingen, gegevens over gezondheid en gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.

³⁹ HvJEU 4 mei 2017, C-13/15 (*Rigas satiksme*), r.o. 28; HvJEU 29 juli 2019, C-40/17 (*Fashion ID*), r.o. 28.

⁴⁰ Google, ‘Google Datacenters – Ontdek alle locaties van onze datacenters’, <https://www.google.com/about/datacenters/locations/>.

⁴¹ U.S. Securities and Exchange Commission, ‘List of Subsidiaries of Registrant Google Inc., a Delaware Corporation’, Exhibit 21.01, <https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/1288776/000119312509029448/dex2101.htm>.

⁴² Google, ‘Google Cloud – Cloud locations’, <https://cloud.google.com/about/locations>.

⁴³ Google for Developers, ‘Firebase – Privacy and Security in Firebase’, <https://firebase.google.com/support/privacy>: “The majority of Firebase services run on *global Google infrastructure*. They could process data at *any of the Google Cloud Platform locations or Google data center locations*”.

⁴⁴ EDPB Richtsnoeren 05/2021 over de wisselwerking tussen de toepassing van artikel 3 en de bepalingen inzake internationale doorgiften overeenkomstig hoofdstuk V van de AVG, Versie 2.0 (“**Richtsnoeren 05/2021 over de wisselwerking tussen artikel 3 en hoofdstuk V AVG**”), randnummer 1.

bB

83. Als onderdeel van alle verwerkingen, verwerkt Google ook bijzondere persoonsgegevens, bijvoorbeeld:

- wanneer bepaalde apps worden gedownload en gebruikt: het gebruik van bijvoorbeeld religieuze apps, gezondheidsapps en dating apps kan inzicht geven in de religieuze overtuigingen, gezondheid en seksuele gedrag of gerichtheid van gebruikers;
- wanneer telefoonnummers worden gebeld waaruit bijzondere persoonsgegevens blijken: het bellen van hulpdiensten, klinieken en religieuze of politieke instellingen kan bijzondere eigenschappen onthullen;
- wanneer de fysieke activiteitgegevens van de gebruiker worden bijgehouden: het bijhouden van of de gebruiker onder andere loopt, rent of slaapt zegt iets over de gezondheid van de gebruiker; en
- wanneer de gebruiker op locaties is waaruit bijzondere eigenschappen blijken: het bezoeken van sportscholen, klinieken en religieuze locaties kunnen bijzondere eigenschappen onthullen.

84. De enige mogelijke uitzondering op het verbod voor het verwerken van deze persoonsgegevens is de uitdrukkelijke toestemming van de gebruiker. Hiervan is geen sprake. Google handelt dan ook in strijd met artikel 9 AVG.

3.5 Google schendt de vereisten van dataminimalisatie en data protection by design en default

85. Google verwerkt persoonsgegevens in strijd met de beginselen van dataminimalisatie (artikel 5(1)(c) AVG) en *data protection by design and by default* (“**DPbDD**”).

86. Op grond van artikel 25 AVG moet de verwerkingsverantwoordelijken passende technische en organisatorische maatregelen treffen die zijn ontworpen om de gegevensbeschermingsbeginselen uit te voeren en de nodige waarborgen in de verwerking in te bouwen ter naleving van de voorschriften en ter bescherming van de rechten van de betrokkenen (overweging 78 AVG).⁴⁵ Deze maatregelen staan bekend als DPbDD. *Data protection by design* omvat de verplichting om vanaf het begin privacywaarborgen te integreren in het ontwerp en de ontwikkeling van systemen, software, producten en processen. *Data protection by default* legt verwerkingsverantwoordelijken de verplichting op om de standaardinstellingen op de meeste privacyvriendelijke manier in te richten.

87. Op grond van de zogeheten “*default bias*” zal de gemiddelde gebruiker de standaardinstellingen, zoals een opt-out, namelijk niet aanpassen.⁴⁶ Dat sprake is van een *default bias* wordt al sinds de jar’n ‘80 bevestigd in gedragswetenschappelijk onderzoek. De toepasselijkheid van deze *bias* is sindsdien ook herhaaldelijk bevestigd in de context van online diensten en producten.⁴⁷ Zo blijkt uit een onderzoek naar de standaardinstellingen bij het verkrijgen van toestemming voor verwerking van persoonsgegevens door Internet Service

⁴⁵ Artikel 25(1) AVG, EDPB Richtsnoeren 4/2019 inzake artikel 25 Gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen, versie 2.0, vastgesteld op 20 oktober 2020.

⁴⁶ OESO, Dark Commercial Patterns: OECD Digital Economy Papers, oktober 2022, nr. 336, p. 9; M. Baek, Y. Bae, I. Jeong, E. Kim & J.W. Rhee, ‘Changing the default setting for information privacy protection: What and whose personal information can be better protected?’, *The Social Science Journal* 2014/51(4), p. 523-533.

⁴⁷ W. Samuelson & R. Zeckhauser, ‘Status Quo Bias in Decision Making’, *Journal of Risk and Uncertainty* 1988; D. Kahneman, J. Knetsch and R. Thaler, ‘Anomalies: The Endowment Effect, Loss Aversion, and Status Quo Bias’, *Journal of Economic Perspectives* 1991/193.

bB

Providers (ISPs), dat in geval van een opt-in 72% van de gebruikers kiest voor bescherming van hun persoonlijke informatie, terwijl dat bij een opt-out slechts 46% bedraagt.⁴⁸

88. De verplichting van DPbDD houdt rechtstreeks verband met het beginsel van dataminimalisatie, wat bepaalt dat verwerkingen beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze zijn verwerkt (artikel 5(1)(c) en overwegingen 39 en 78 AVG). De maatregelen dienen daardoor minimale gegevensverwerking te verzekeren. Daarnaast benadrukt de EDPB dat hierbij ook rekening dient te worden gehouden met de factoren genoemd in randnummer 90. Een hiervan omvat de bescherming tegen misleidende ontwerpkeuzes, oftewel *dark patterns*.⁴⁹
89. De bovengenoemde verplichtingen op grond van de AVG worden op vergelijkbare wijze benadrukt in het consumentenrecht.⁵⁰ Een verbod op het gebruik van dark patterns is daarnaast expliciet opgenomen in de DSA (artikel 25 DSA). Dark patterns kunnen immers leiden tot een oneerlijke machtsverhouding tussen de consument en de handelaar. Mede gelet op de economische waarde van persoonsgegevens van consumenten, kan het gebruik van dark patterns al snel als een misleidende praktijk worden beschouwd.⁵¹
90. De manier waarop Google persoonsgegevens van Androidgebruikers verzamelt en verwerkt staat haaks op de vereisten van dataminimalisatie en DPbDD. Zij verzamelt immers vrijwel elk denkbaar gegeven van Androidgebruikers en maximaliseert daarmee de gegevensverwerking. Google schendt verder evident ook de overige kernwaarden van DPbDD.

3.6 Google schendt het vereiste van doelbinding

91. Google schendt het vereiste van doelbinding (artikel 5(1)(b) AVG). Dit vereiste bepaalt dat persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden moeten worden *verkrege*n en vervolgens niet mogen worden *verwerk*t op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Dit is het beginsel van doelbinding.
92. Het beginsel van doelbinding is in het bijzonder relevant voor onlinediensten, waar vaak sprake is van een onevenwichtige relatie tussen de aanbieder en de gebruiker.⁵² Het Europees Comité voor gegevensbescherming (in het Engels: *European Data Protection Board*, “EDPB”) merkt op dat aanbieders hun verwerkingsdoeleinden onvoldoende specificeren om gegevensverzameling te maximaliseren. Volgens de EDPB is deze praktijk onverenigbaar met het vereiste van doelbinding.⁵³
93. Google schendt het doelbindingsbeginsel, in de eerste plaats door persoonsgegevens niet te verzamelen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en

⁴⁸ Y.M. Baek, Y. Bae, I. Jeong, E. Kim & J.W. Rhee, ‘Changing the default setting for information privacy protection: What and whose personal information can be better protected?’, *The Social Science Journal* 2014/51(4), p. 523-533.

⁴⁹ EDPB Richtsnoeren 03/2022 on deceptive design patterns in social media platform interfaces: how to recognise and avoid them, versie 2, Engelse versie vastgesteld op 14 februari 2023 (“**Richtsnoeren 03/2022 over deceptive design patterns**”), randnummer 18.

⁵⁰ Artikelen 6 en 7 Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken, zoals geïmplementeerd in onder meer artikel 6:193c BW en artikel 6:193c BW.

⁵¹ Mededeling van de Commissie, Richtsnoeren met betrekking tot de uitlegging en toepassing van Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt van de Europese Commissie van 29 december 2021 (*PbEU* 2021, 526); OESO, Dark Commercial Patterns: OECD Digital Economy Papers, oktober 2022, nr. 336, p. 69.

⁵² Richtsnoeren 2/2019 over de contractuele noodzaak bij de levering van onlinediensten, randnummer 16; zie voor de definitie van onlinediensten randnummer 3 en artikel 3:15d(3) BW.

⁵³ Richtsnoeren 2/2019 over de contractuele noodzaak bij de levering van onlinediensten.

bB

in de tweede plaats door gegevens te verwerken voor andere doeleinden dan waarvoor ze verzameld zijn, terwijl deze andere doeleinden niet verenigbaar zijn.

3.7 Google schendt het vereiste van behoorlijkheid

94. Google schendt het vereiste van behoorlijkheid (artikel 5(1)(a) AVG). Dit beginsel vereist dat gegevensverwerking op behoorlijke wijze dient plaats te vinden. Er is allereerst geen sprake van een behoorlijke verwerking aangezien er niet is voldaan aan de transparantieplichtingen.⁵⁴ Daarnaast is er ook geen sprake van behoorlijkheid nu Google niet voldoet aan de verschillende behoorlijkheidscriteria die de EDPB aanhaalt,⁵⁵ waaronder maar niet beperkt tot de volgende elementen:

- Autonomie: Google ontnemt betrokkenen de autonomie door betrokkenen niet te informeren en door de gebruiker veelal geen keuzes te geven;
- Verwachting: de verwerkingen van persoonsgegevens zijn buiten alle redelijke verwachtingen van de betrokkenen. De smartphone neemt een centrale en vertrouwde plek in ons leven in. Google schendt dat vertrouwen door de omvangrijke gegevensverwerking van Androidgebruikers;
- Niet-exploitatie: Google buit gebruikers evident uit. Google presenteert bepaalde instellingen als onschuldig en voordelig voor de gebruiker, terwijl deze in werkelijkheid een omvangrijke gegevensverzameling plaats laten vinden. Daarnaast zet Google deze instellingen standaard aan, in de wetenschap dat de meeste gebruikers hun standaardinstellingen niet aanpassen;
- Keuzevrijheid: Google laat bepaalde verwerkingen altijd plaatsvinden en andere verwerkingen vinden standaard plaats. Daarmee heeft de betrokkene niet de vereiste keuzevrijheid. Hierbij is van belang dat geen van de verwerkingen noodzakelijk is voor het functioneren van Android;
- Machtsevenwicht: Google heeft een buitengewone machtspositie in de markt voor besturingssystemen voor smartphones. In plaats van dit te erkennen, maakt Google hier misbruik van door zoveel mogelijk gegevens te verwerken en gebruikers hierover niet te informeren; en
- Geen misleiding: Google beschikt niet over informatie en opties voor verwerking worden op een objectieve en neutrale manier gepresenteerd, zonder misleidende of manipulerende bewoordingen of vormgeving.

3.8 Google schendt het verbod op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering

95. Google creëert gedetailleerde profielen van Androidgebruikers door een grote hoeveelheid gegevens te verzamelen en deze aan de gebruiker te koppelen.

96. Op grond van artikel 22 lid 1 AVG is het verboden om uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerde besluiten te nemen, als aan de besluiten rechtsgevolgen zijn verbonden of de betrokkene anderszins in aanmerkelijke mate treffen. Google is niet transparant over de

⁵⁴ EDPB Bindend Besluit 3/2022 betreffende het door de Ierse toezichthouder ingediende geschil over Meta Platforms Ireland Limited en haar Facebook-dienst, 5 december 2022, randnummers 231-232.

⁵⁵ EDPB Richtsnoeren 4/2019 inzake artikel 25 Gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen, Versie 2.0, vastgesteld op 20 oktober 2020 ("Richtsnoeren 4/2019 over DPbDD"), randnummer 70.

bB

precieze doeleinden. In ieder geval is sprake van gepersonaliseerde advertenties.⁵⁶ De EDPB stelt in haar richtsnoeren uitdrukkelijk dat online reclame, wanneer daarbij gebruik wordt gemaakt van geautomatiseerde hulpmiddelen, de betrokkenen in aanzienlijke mate kan treffen en onder het verbod kan vallen.⁵⁷ Gezien de machtspositie van Google en de centrale rol die haar diensten innemen in het leven van de gebruiker zal ook het overige gebruik van geautomatiseerde beslissingen, waaronder profilering, onder artikel 22 lid 1 AVG vallen.

3.9 Google schendt de rechten van betrokkenen

97. Naast een verplichting om proactief informatie te verstrekken (zie par. 3.1), bestaat er tevens een verplichting om op verzoek van de betrokkenen informatie te verstrekken (artikel 15 AVG). Dit is het inzagerecht. Google schendt dit recht door betrokkenen onvoldoende te informeren over de aanwezigheid van dit recht (artikelen 13(2)(b) en 14(2)(c) AVG) en door onvoldoende inzage te verlenen (artikel 15 AVG).
98. In het kader van het inzagerecht biedt Google het zogeheten “Google Takeout” aan.⁵⁸ Uit het Onderzoeksrapport blijkt dat Google het merendeel van de gegevens die zij van haar gebruikers verwerkt niet verstrekt, ofschoon deze gekoppeld zijn aan de gebruiker via verschillende identificatoren. Google schendt hiermee het recht van de betrokkenen op inzage in de persoonsgegevens.
99. Nu Google het recht op inzage schendt, schendt zij ook de andere rechten van betrokkenen. Voldoen aan het recht op inzage is namelijk essentieel om de overige rechten te kunnen uitoefenen.

3.10 Google schendt de specifieke regels voor de bescherming van kinderen

100. Google neemt onvoldoende maatregelen om de bijzonder kwetsbare positie van kinderen te beschermen en is daarmee in overtreding van artikelen 8, 12-14 AVG, artikelen 6 en 8 Richtlijn Consumentenrecht, artikel 6:193a lid 2 BW en artikelen 14 en 28 DSA.
101. De bescherming van minderjarigen is een belangrijke beleidsdoelstelling in de EU en Nederland. Op grond van de AVG en het consumentenrecht hebben kinderen met betrekking tot hun persoonsgegeven recht op specifieke bescherming vanwege hun kwetsbare positie. Google houdt echter geen rekening met de positie van minderjarigen en verwerkt de gegevens van minderjarigen op precies dezelfde manier als die van volwassenen. Nu het gaat om bijzonder indringende gegevensverwerkingen, had Google maatregelen moeten nemen om kinderen te beschermen.

3.11 Google schendt de verantwoordingsplicht

102. Google is verantwoordelijk voor de naleving van de vereisten in de AVG en moet deze naleving kunnen aantonen. Zoals uit het voorgaande blijkt, voldoet Google niet aan de verschillende vereisten van de AVG. Google handelt daarom in strijd met artikelen 5(2) AVG en 24 AVG.
103. De verantwoordelijkheid moet worden vastgesteld voor elke verwerking van persoonsgegevens. Google is per verwerking verplicht om passende en effectieve maatregelen

⁵⁶ Google, ‘Privacybeleid van Google’, 15 november 2023, <https://policies.google.com/privacy>.

⁵⁷ Richtsnoeren WP 251 over profilering, p. 26.

⁵⁸ Google verwijst ook naar Google Takeout als invulling van het inzagerecht in haar Privacybeleid.

bB

te nemen. Daarnaast moet zij kunnen aantonen waarom zij een bepaalde maatregel doeltreffend acht en welke gevolgen die heeft voor de rechten van de betrokkenen (overweging 74 AVG).⁵⁹

104. Voor verschillende andere verplichtingen geldt dat Google niet aantoont dat zij eraan voldoet. Het is voor de Stichting daarom niet mogelijk om na te gaan of Google in overeenstemming met deze verplichtingen handelt. De Stichting gaat er dan ook vanuit dat Google niet aan de volgende verplichtingen voldoet:
- a. het vereiste van juistheid (artikel 5(1)(d) AVG);
 - b. het vereiste van opslagbeperking (artikel 5(1)(e) AVG); en
 - c. de beveiligingsplicht en het vereiste van integriteit en vertrouwelijkheid (artikelen 32 en 5(1)(f) AVG);
 - d. Nu de doeleinden niet bepaald en uitdrukkelijk omschreven zijn en niet duidelijk gekoppeld zijn aan de gegevens waar het in deze procedure om gaat, kan de Stichting ook niet beoordelen of de gegevens voor doeleinden zoals personalisatie, profilering of geautomatiseerde besluitvorming worden gebruikt. Voor zover de verzamelde gegevens voor deze doeleinden worden gebruikt, is dat evident ongerechtvaardigd.

3.12 Google schendt fundamentele rechten

105. De bovengenoemde handelwijze van Google resulteert in een schending van fundamentele rechten, waaronder het recht op de bescherming van persoonsgegevens (artikel 8 Handvest) en het recht op de eerbiediging van het privéleven (artikel 7 Handvest en artikel 8 Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens). Zij schendt daarnaast ook fundamentele kinderrechten (artikel 24 Handvest). fundamentele rechten zijn daarnaast verder uitgewerkt in de Tw, het consumentenrecht, en in het bijzonder de AVG.⁶⁰

4 AANSPRAKELIJKHEID

4.1 Google is verwerkingsverantwoordelijke

106. Alle vier de gedaagde entiteiten van het Google concern moeten worden aangemerkt als (gezamenlijk) verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens via Android (artikel 4(7) AVG). Dat geldt zowel voor de verwerkingen die wel, als voor de verwerkingen die niet in het Privacybeleid worden vermeld. Ten aanzien van alle verwerkingen is Google namelijk de partij die het doel en de middelen bepaalt. Dat zij, in strijd met de toepasselijke wet- en regelgeving, nalaat gebruikers hierover te informeren doet daar niet aan af.
107. Aangezien de vier entiteiten (gezamenlijk) verwerkingsverantwoordelijken zijn, zijn zij ook (hoofdelijk) aansprakelijk voor de schendingen van de AVG op grond van artikel 82 AVG. Daarnaast levert de schending van de AVG aansprakelijkheid op grond van artikel 6:162 BW (onrechtmatige daad) op.

⁵⁹ Richtsnoeren 4/2019 over DPbDD, randnummer 87.

⁶⁰ Zie bijvoorbeeld overwegingen 1, 4 en 73 AVG.

bB

4.2 Google is aansprakelijk voor schendingen van de Tw, dwingend consumentenrecht en fundamentele rechten

108. Als reeds toegelicht, plaatst Google informatie op en verkrijgt zij toegang tot informatie van de randapparatuur van gebruikers in de zin van artikel 11.7a Tw. Dit betekent dat Google aan de verplichtingen van artikel 11.7a Tw moet voldoen.
109. Daarnaast zijn de Richtlijn Consumentenrechten, de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken en de Nederlandse implementatie daarvan van toepassing op de handelwijze van Google.⁶¹ Google dient aangemerkt te worden als handelaar in de zin van artikel 2(2) Richtlijn Consumentenrechten en de implementatie daarvan in artikel 6:230g BW.
110. Google dient eveneens aangemerkt te worden als handelaar in de zin van artikel 2(2) Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken en de implementatie daarvan in artikel 6:193a BW. Deze regels die voortvloeien uit deze richtlijn zijn onder andere van toepassing op oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten (artikelen 3 Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken en 6:123 BW). Eerder is toegelicht dat Google zich schuldig maakt aan oneerlijke handelspraktijken.
111. Tot slot dient Google te voldoen aan de verplichtingen van artikel 7, 8 en 24 Handvest en artikel 8 EVRM. Deze grondrechten hebben horizontale werking. Dit betekent dat de Gedupeerden naast de AVG, de Tw en het consumentenrecht direct een beroep kunnen doen op hun fundamentele rechten jegens Google.⁶²

4.3 Overige aansprakelijkheidsgrondslagen

112. Aansprakelijkheid kan evenzeer worden vastgesteld op grond van artikel 6:162 BW. De Stichting baseert haar vorderingen tevens op de onrechtmatige daad (artikel 6:162 BW). De schendingen van de Tw, de Richtlijn Consumentenrechten, de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken, het Handvest en het EVRM leveren een onrechtmatige daad op. Aan de overige vereisten voor aansprakelijkheid op grond van onrechtmatige daad (toerekenbaarheid, relativiteit, causaal verband en schade) is eveneens voldaan.
113. De nationale norm (art. 6:162 BW) dient zoveel mogelijk te worden uitgelegd in het licht van de bewoordingen en het doel van de betrokken Europeesrechtelijke bepaling om de daarmee beoogde doelstellingen te bereiken, zodat de nakoming van de verplichtingen die uit het Europese recht voortvloeien, wordt verzekerd.⁶³
114. Meer subsidiair baseert de Stichting haar vordering tot schadevergoeding op ongerechtvaardigde verrijking (artikel 6:212 BW). Aan de vier vereisten daarvoor is voldaan nu (i) er sprake is van een verrijking; (ii) de verrijking is ontstaan ten koste van een ander, die verarmd is; (iii) de verrijking en verarming in voldoende verband staan met elkaar en (iv) de verrijking is ongerechtvaardigd.⁶⁴

⁶¹ De algemene bepalingen over consumentenrechten zijn in Nederland geïmplementeerd in Afd. 2B, Titel 5 Boek 6 BW.

⁶² Zie onder meer HvJEU 8 april 1976, zaak 43/75 (*Defrenne*), HvJEU 29 januari 2009, zaak C-275/16, ECLI:EU:C:2008:54 (*Promusic*) en HvJEU 19 februari 2009, zaak C-557/07 (*LSG / Tele2*), HvJEU 12 juli 2011, zaak C-324/09, ECLI:EU:C:2011:474 (*L'Oréal / eBay*), HvJEU 24 november 2011, zaak C-70/10, ECLI:EU:C:2011:771 (*Scarlet/SABAM*), HvJEU 27 maart 2014, zaak C-314/12, ECLI:EU:C:2014:192 (*UPC Telekabel*).

⁶³ HvJEG 10 april 1984, 14/83 (*Von Colson en Kamann*), r.o. 26; HvJEG 13 november 1990, C-106/89 (*Marleasing*), r.o. 8; J.R. van den Brink, De uitvoering van Europese subsidieregelingen in Nederland (R&P nr. SB6) 2012/3.2.2.3.

⁶⁴ S.R. Damminga, Ongerechtvaardigde verrijking en onverschuldigde betaling als bronnen van verbintenissen

bB

4.4 Hoofdelijke aansprakelijkheid

115. Primair geldt dat de gedaagde Google-entiteiten ieder voor de verwerkingen de verwerkingsverantwoordelijke zijn en op grond van artikel 82 lid 4 AVG hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de volledige door Androidgebruikers geleden schade.
116. Ook naar het Nederlandse commune recht geldt dat de Google-entiteiten hoofdelijk aansprakelijk zijn. Zij zijn immers ieder, zoals hiervoor uiteengezet, aansprakelijk tot vergoeding van dezelfde schade (artikel 6:102 BW).
117. Indien en voor zover Google-entiteiten stellen dat zij niet de volledige aansprakelijkheid dragen omdat zij een te kleine rol hebben gespeeld met betrekking tot de onrechtmatige gedragingen om deze aan hen toe te rekenen, kan hen dat niet baten. In dat geval geldt namelijk dat de Google-entiteiten ieder op grond van artikel 6:166 BW hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de verwerkingen.
118. Indien en voor zover de Google-entiteiten stellen dat zij niet de volledige aansprakelijkheid dragen omdat niet zou kunnen worden vastgesteld welke gedragingen de geleden schade hebben veroorzaakt, doet dit niet af aan de aansprakelijkheid van ieder van de Google-entiteiten. Ingevolge artikel 6:99 BW zijn ieder van de Google-entiteiten in dat geval aansprakelijk voor de schade die kan zijn veroorzaakt door het onrechtmatig handelen van ieder van hen.

5 SCHADE

119. Uit het voorgaande blijkt dat Google stelselmatig de AVG en andere regelgeving overtreedt. Androidgebruikers worden vanaf het eerste gebruik van de Android-smartphone benadeeld door de handelwijze van Google. De handelwijze van Google leidt tot zowel immateriële als materiële schade.

5.1 Immateriële schade

120. De schendingen van Google worden aangemerkt als een aantasting in de persoon als bedoeld in artikel 82 AVG en artikel 6:106 lid 1 onder b BW. Hiervan is sprake wanneer de gedupeerde geestelijk letsel heeft opgelopen of indien de aard en de ernst van de normschending en van de gevolgen daarvan voor de benadeelde meebrengen dat er op andere wijze sprake is van een aantasting in persoon.⁶⁵
121. Hoewel een aantasting in persoon in beginsel een hoogst persoonlijk karakter heeft kan de rechter oordelen dat de aard en ernst van de aansprakelijkheidvestigende gebeurtenis meebrengen dat de in dit verband relevante nadelige gevolgen daarvan voor de gedupeerden zo voor de hand liggen dat een aantasting in persoon kan worden aangenomen en dat de rechter daarbij aannemelijk kan achten dat de door deze aantasting in de persoon geleden schade voor deze gedupeerden ten minste een bepaald bedrag belooft.⁶⁶ De handelwijze van

(Onderneming en recht, nr. 80), Deventer: Kluwer 2014, par. 1.1.1.

⁶⁵ HR 19 juli 2019, ECLI:NL:HR:2019:1278 (Groninger aardbevingsschade), r.o. 2.13.1; HR 15 maart 2019, ECLI:NL:HR:2019:376 (EBI), r.o. 4.2.1.

⁶⁶ HR 14 oktober 2021, ECLI:NL:HR:2021:1534 (Groninger aardbevingsschade), r.o. 3.3.3.

bB

Google is daarnaast zodanig ingrijpend dat de nadelige gevolgen voor de hand liggen en aantasting in de persoon van ieder van de leden van de achterban kan worden aangenomen.

122. Dit laat onverlet dat er redenen bestaan om bepaalde Androidgebruikers een hogere schadevergoeding toe te kennen, omdat er aanvullende omstandigheden van toepassing zijn. Zo worden er aanvullende gegevens verwerkt wanneer ook verwerkingen i) en v) van toepassing zijn, en dient daarvoor een hogere schadevergoeding te worden toegekend. Ook dient een hogere schadevergoeding toegekend te worden naar mate de schendingen voor een langere periode zijn voortgezet of indien er bijzondere gegevens zijn verwerkt en of de betrokkene minderjarig is.
123. De begroting van de immateriële schade wordt gebaseerd op de aard van de gegevens die zijn verwerkt,⁶⁷ de ernst van de inbreuk, het aantal ontvangers,⁶⁸ de duur van de inbreuk,⁶⁹ het aantal betrokkenen en de onomkeerbaarheid van de schade.⁷⁰ Verder is de machtige economische positie van Google ten opzichte van de kwetsbare positie van de betrokkenen relevant voor de berekening van de schade. Daarnaast is de verwerking van gegevens over kinderen ook relevant voor de begroting van de schade.⁷¹ In de Nederlandse rechtspraak heeft dit geleid tot toewijzing van schadevergoedingen die uiteenliepen van €100 tot €17.804.⁷² De stichting stelt zich op het standpunt dat deze schade in categorieën kan worden begroot. Ook is het mogelijk om de schade te begroten op basis van de winst die Google heeft gemaakt door de persoonsgegevens van Android gebruikers te verwerken.⁷³

5.2 Materiële schade

124. Naast immateriële schade, lijden Androidgebruikers ook materiële schade zoals bedoeld in artikelen 82 AVG, 6:95 en 6:96 BW. Zij lijden aanzienlijke economische en maatschappelijke nadelen, onder meer omdat de economische waarde van persoonsgegevens is verminderd vanwege het verlies van controle daarover,⁷⁴ persoonsgegevens over Androidgebruikers op grote schaal en intensieve wijze worden verwerkt,⁷⁵ gevoelige en bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt,⁷⁶ pseudonimisering van identificerende gegevens ongeoorloofd ongedaan wordt gemaakt,⁷⁷ en zij onvoldoende maatregelen kunnen nemen tegen de schadelijke gevolgen van de handelwijze van Google.⁷⁸

⁶⁷ ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898 (*Pieter Baan Centrum*), r.o. 36; Zeeland-West-Brabant 21 september 2022, ECLI:NL:RBZWB:2022:5457 (*Eiseres/Stichting Bravis Ziekenhuis*); Rb. Den Haag 2 maart 2022, ECLI:NL:RBDHA:2022:8279 (*Eiseres/Politie Den Haag*), r.o. 5.24.

⁶⁸ ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898 (*Pieter Baan Centrum*), r.o. 36; Rb. Rotterdam 25 februari 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:1420, r.o. 4.6.

⁶⁹ ABRvS 1 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:898 (*Pieter Baan Centrum*), r.o. 36; Rb. Rotterdam 25 februari 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:1420, r.o. 4.6.

⁷⁰ Rb. Amsterdam 2 september 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:6490 (*UWV*), r.o. 2.18.

⁷¹ Zo benadrukt overweging 75 AVG dat met name wanneer gegevens van kinderen worden verwerkt dit kan resulteren in ernstige materiële of immateriële schade.

⁷² Rb. Noord-Nederland 3 mei 2017, ECLI:NL:RBNNE:2017:1700 (*Advocatenkantoor*), r.o. 4.13; Rb. Den Haag 2 maart 2022, ECLI:NL:RBDHA:2022:8279 (*Eiseres/Politie Den Haag*), r.o. 5.24; Rb. Rotterdam 25 februari 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:1420, r.o. 4.5-4.6; Rb. Noord-Holland 28 december 2016 ECLI:NL:RBNHO:2016:10635 (*X/Van Hees*).

⁷³ Artikel 6:104 BW biedt deze mogelijkheid in gevallen waarin aannemelijk is dat de gedupeerde schade heeft geleden en de dader als gevolg van de normschending winst heeft genoten.

⁷⁴ Hierdoor is sprake van een *verloren gegane zaak*, zie HR 12 april 1991, ECLI:NL:HR:1991:ZC0206 (*Unico/Harteman*) r.o. 3.2; zie verder HR 7 mei 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO2786 (*A./Hiddema*), r.o. 3.6.

⁷⁵ Rb. Amsterdam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694 (*Belangenorganisaties/TikTok*) r.o. 3.43.1.

⁷⁶ Rb. Amsterdam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694 (*Belangenorganisaties/TikTok*) r.o. 3.43.1.

⁷⁷ Overwegingen 75 en 85 AVG.

⁷⁸ Rb. Amsterdam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694 (*Belangenorganisaties/TikTok*) r.o. 3.43.1

125. Bovendien vertegenwoordigen persoonsgegevens een economische waarde.⁷⁹ Dit blijkt ook uit het feit dat bedrijven zeer aanzienlijke commerciële activiteiten daaromheen organiseren, met vanzelfsprekend Google en ook Meta als bekende voorbeelden. Nu moet worden aangenomen dat persoonsgegevens waarde hebben, ligt ook voor de hand dat het verlies van controle daarover of een waardevermindering daarvan schade oplevert.
126. De omvang van de waarde van het verlies van de controle over de persoonsgegevens kan gelijkgesteld worden aan de waarde die de persoonsgegevens in het normaal economisch verkeer hebben⁸⁰ of de waarde die daaraan in het economisch verkeer wordt toegekend. Gelet hierop dient Google de objectieve marktwaarde van het gebruik van de persoonsgegevens te vergoeden aan de Gedupeerden.⁸¹ Hiervoor kan worden gekeken naar de omzet van Google, of naar het prijskaartje dat door vergelijkbare diensten (Facebook en Instagram) aan advertentievrij gebruik is gehangen.⁸²

5.3 Begroting in categorieën

127. Het heeft de voorkeur van de Stichting om de begroting van de schade pas later aan bod te laten komen, en ziet ook reden om in dat kader een deskundige aan te stellen.⁸³ Desalniettemin ziet de Stichting in dit stadium al aanknopingspunten om de schade van de individuele gedupeerden vast te stellen door de achterban in een aantal subgroepen op te delen. De begroting zou als volgt benaderd kunnen worden:
- a. Iedere Androidgebruiker wordt een schadevergoeding toegekend van € 120, waarop in mindering kan worden gebracht:
 - i. € 30, indien Google kan aantonen dat verwerking i) niet van toepassing is op een bepaalde Androidgebruiker;
 - ii. € 40, indien Google kan aantonen dat verwerking v) niet van toepassing is op een bepaalde Androidgebruiker;
 - b. Uit de berekening onder a) volgt een totaalbedrag. Dit bedrag wordt vervolgens vermenigvuldigd met:
 - i. een factor van 1,25 indien er bijzondere persoonsgegevens verwerkt worden, omdat Google in dat geval ook persoonsgegevens verwerkt die bijzonder gevoelige eigenschappen van de Androidgebruiker onthullen;

⁷⁹ Zie bijvoorbeeld de voorspelling van de Europese Raad Europese Raad voorspelt dat de waarde van de data-economie in de EU tussen 2018 en 2025 zal toenemen van €301 tot €829 miljard. (Europese Raad, 'Digitale toekomst voor Europa', <https://www.consilium.europa.eu/nl/policies/a-digital-future-for-europe/>).

⁸⁰ C. J Van Zeven, J. W Du Pon, M. M Olthof, 'Parlementaire geschiedenis van het Nieuwe burgerlijk wetboek. Boek 6: Algemeen gedeelte van het verbintenissenrecht', Kluwer-1981, p. 818-819.

⁸¹ S.R. Damminga, *Ongerechtvaardigde verrijking en onverschuldigde betaling als bronnen van verbintenissen* (Onderneming en recht, nr. 80), Deventer: Kluwer 2014, par. 4.6.2 en 5.6.5.

⁸² Meta, 'Facebook and Instagram to Offer Subscription for No Ads in Europe', 30 oktober 2023, <https://about.fb.com/news/2023/10/facebook-and-instagram-to-offer-subscription-for-no-ads-in-europe/>: afhankelijk van of zij de app of webvariant gebruiken betalen gebruikers €9,99 tot €12,99 per maand voor één account, en €6 tot €8 voor extra accounts.

⁸³ Het aanstellen van één of meer deskundigen is een mogelijkheid waar artikel 1018i lid 3 Rv expliciet in voorziet.

bB

- ii. het aantal jaren dat de gebruiker een Android-smartphone gebruikte vanaf 25 mei 2018, omdat hoe langer de smartphone gebruikt is, des te meer persoonsgegevens zullen zijn verzameld; en
 - iii. waarbij voor elk jaar waarin de gebruiker de leeftijd van 16 jaar niet heeft bereikt het bedrag wordt vermenigvuldigd met een factor van 1,25, omdat minderjarigen een bijzonder kwetsbare groep zijn.
128. Op deze manier kan de rechtbank in collectief verband een schadevergoeding vaststellen die voldoende is toegespitst op de persoonlijke omstandigheden van iedere gedupeerde.

6 ONTVANKELIJKHEID VAN DE STICHTING

129. De Stichting voldoet aan alle vereisten van artikel 3:305a BW, te weten:
- a. stichting in de zin van artikel 3:305a lid 1 BW;
 - b. de behartiging van de belangen van de gedupeerden in deze procedure valt binnen de statutaire doelomschrijving van de Stichting en verschillende activiteiten heeft ontplooid op het gebied van de behartiging van belangen van natuurlijke personen (zoals het voeren van collectieve procedures⁸⁴ en het participeren in publiek en politiek debat⁸⁵);
 - c. de belangen waar de Stichting voor opkomt zijn gelijksoortig en de vorderingen lenen zich voor bundeling nu:
 - i. de persoonsgegevens van elk van de leden van de achterban worden op dezelfde manieren (of een combinatie daarvan) verwerkt,
 - ii. voor elk van de verwerkingen geldt dat dezelfde soort inbreuk wordt gemaakt op de (fundamentele) privacyrechten van elk van de gedupeerden,
 - iii. voor elk van de gedupeerden geldt dat een aantasting in persoon moet worden aangenomen gelet op de aard en ernst van de normschending en dat zij materiële schade hebben geleden,
 - iv. de schade van alle gedupeerden is veroorzaakt door Google, en
 - v. de individuele omstandigheden die gewoonlijk bij de berekening van schadevergoeding kunnen worden verdisconteerd in een schadeberekenningsmethode.
 - d. de belangen van de achterban van de Stichting zijn voldoende gewaarborgd:

⁸⁴ De inleidende dagvaarding van de Stichting tegen Airbnb is te raadplegen via: <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/RBDH-dagvaarding-collectieve-vordering-Airbnb-Ireland-UC.pdf>. De inleidende dagvaarding van de Stichting tegen TikTok is raadplegen via: [https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/RBAMS-dagvaarding-collectieve-vordering-TikTok-Technology-Limited-c-s-\(iii\).pdf](https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/RBAMS-dagvaarding-collectieve-vordering-TikTok-Technology-Limited-c-s-(iii).pdf).

⁸⁵ Zo heeft de Stichting haar inbreng gegeven aan de "Consultatie Implementatiewet richtlijn representatieve vorderingen voor consumenten" (raadpleegbaar via: https://www.internetconsultatie.nl/implementatie_rl_collectieve_actie/reacties/datum/1/25).

bB

- i. de Stichting is, gelet op haar actieve belangenbehartiging (zoals hiervoor onder b omschreven) en het feit dat zij eerder als voldoende representatief is aangemerkt door de Rechtbank Amsterdam in een vergelijkbare zaak;⁸⁶
 - ii. de Stichting beschikt over een toezichthoudend orgaan;
 - iii. de Stichting biedt passende en doeltreffende mechanismen voor de deelname aan of vertegenwoordiging bij de besluitvorming van de personen tot bescherming van wier belangen de rechtsvordering strekt;
 - iv. de Stichting heeft voldoende financiële middelen;
 - v. de Stichting heeft een toegankelijke website, <https://www.massaschadeconsument.nl>, waarop de informatie is te vinden (en zal zijn) die wettelijk (of door de ClaimCode) is voorgeschreven;
 - vi. de Stichting beschikt over de expertise en deskundigheid die noodzakelijk is voor het instellen van de onderhavige procedure;
 - vii. de Stichting voldoet aan de claimcode;
- e. de Stichting heeft geen winstoogmerk;
- f. de vorderingen hebben een voldoende nauwe band met de Nederlandse rechtssfeer nu de Stichting opkomt voor Android gebruikers die hun gewone verblijfplaats in Nederland hebben en de gebeurtenissen zich in Nederland hebben voorgedaan;
130. Gezien het bovenstaande is de Stichting daarmee ontvankelijk om deze collectieve actie als belangenbehartiger van de gedupeerden te voeren.

7 EXCLUSIEVE BELANGENBEHARTIGER

131. De Stichting heeft eerder in dit uittreksel toegelicht dat er nog een zaak aanhangig is tegen Google, die dezelfde zaak betreft, althans waarvan de rechtbank zou kunnen oordelen dat zulks het geval is. Als dat inderdaad gebeurt, dan meent de Stichting dat zij de meest geschikte eiseres is om in deze zaak op te treden als exclusieve belangenbehartiger, op basis van haar ervaring met belangenbehartiging op dit vlak en de werkzaamheden die zij in de aanloop naar deze procedure heeft verricht.
132. De Stichting heeft eerder toegelicht dat zij voorafgaand aan en na haar oprichting diverse werkzaamheden heeft verricht en dat zij sinds haar oprichting in mei 2021 ook andere collectieve vorderingen heeft ingesteld, te weten tegen Airbnb en TikTok. De Stichting is dus geen ad hoc stichting, zoals vele andere belangenbehartigers dat zijn. Daarentegen is SBP een nieuwkomer op het gebied van collectieve acties op grond van de WAMCA. Voor SBP is de zaak die zij is gestart tegen Google de eerste keer dat zij zich begeeft in dit veld. Gelet op de complexiteit van dit type zaken vormt ervaring een groot voordeel. Dat geldt te meer nu het gaat om een grote groep, dikwijls kwetsbare personen van wie de belangen worden behartigd.

⁸⁶ Zie Rb. Amsterdam 25 oktober 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:6694 (Belangenorganisaties/TikTok), r.o. 2.51-2.57; er bestaat veel overlap tussen de achterban waarvoor de Stichting opkomt in die zaak (consumenten die TikTok gebruiken in Nederland) en de achterban waarvoor de Stichting in de onderhavige procedure opkomt (Androidgebruikers in Nederland).

bB

133. Daarbij komt dat de Stichting beter is voorbereid om de actie die zij middels deze dagvaarding inleidt te voeren. Haar vordering is gebaseerd op gedetailleerd technisch onderzoek naar de gegevensverwerkingen van Google waardoor zij in staat is bewijs te leveren dat Google de AVG heeft geschonden.

8 RECHTSMACHT EN TOEPASSELIJK RECHT

8.1 Rechtsmacht

134. De Stichting stelt namens haar achterban diverse vorderingen in tegen partijen die zowel binnen als buiten de EU gevestigd zijn. De Nederlandse rechter heeft echter in alle gevallen rechtsmacht met betrekking tot het voorliggende geschil, en wel op grond van artikel 79(2) AVG, de onrechtmatige daad en de connexiteit van de vorderingen:

- Artikel 79(2) AVG: de Nederlandse rechter is in de eerste plaats bevoegd omdat de betrokkenen gewoonlijk in Nederland verblijven en Google een vestigingsplaats heeft in Nederland. De Stichting komt op voor alle natuurlijke personen die gewoonlijk in Nederland verblijven en na 25 mei 2018 een Android-smartphone hebben gebruikt;
- Onrechtmatige daad: de Nederlandse rechter heeft ook rechtsmacht op grond van artikel 7 lid 2 Brussel I Bis-Verordening artikel 6 sub e van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (“**Rv**”). Nederland is zowel de plaats waar de schade is ingetreden is als de plaats waar de gebeurtenis die de oorzaak is van de schade heeft plaatsgevonden. Android wordt in Nederland beschikbaar gesteld en de achterban bestaat uit Androidgebruikers in Nederland die (naar hun aard: voornamelijk) in Nederland gebruik hebben gemaakt van Android en overige diensten van Google; en
- Connexiteit: ook op grond van artikel 7 lid 1 Rv, gelezen in samenhang met artikelen 1 tot en met 3 Rv, komt de Nederlandse rechter rechtsmacht toe ten aanzien van alle gedaagden. Tussen de ingestelde vorderingen jegens de gedaagden bestaat een zodanige samenhang dat redenen van doelmatigheid een gezamenlijke behandeling rechtvaardigen.

135. De rechtbank Amsterdam is daarnaast relatief bevoegd. Omdat SBP als eerste haar collectieve vordering bij de rechtbank Amsterdam heeft ingesteld, dient de Stichting dat op basis van artikel 1018d lid 1 Rv dat eveneens te doen.

8.2 Toepasselijk recht

136. Op de vorderingen jegens (ieder van) Google is Nederlands en Europees recht, waaronder de AVG, van toepassing.

137. De AVG is op Google van toepassing omdat Google een vestiging heeft in de EU en persoonsgegevens van Androidgebruikers die zich in de EU bevinden verwerkt (artikel 3(1) en (2) AVG). Verder is Nederlands recht op Google van toepassing, aangezien Nederland het land is waar de schade zich voordoet (artikel 4(1) Rome II-Verordening).

9 PETITUM

REDENEN WAAROM

bB

De Stichting de rechtbank verzoekt te oordelen als volgt, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad het volgende, waarbij met “**Google**” steeds wordt bedoeld *ieder* van Alphabet Inc., Google LLC, Google Ireland Limited en Google Netherlands B.V. *afzonderlijk*.

Vordering I: exclusieve belangenbehartiger

- I. De Stichting aan te wijzen als exclusieve belangenbehartiger in de zin van artikel 1018e lid 1 BW;

Vordering II: definitie Nauw Omschreven Groep

- II. Te bepalen dat de onderhavige collectieve actie op de navolgende groep van natuurlijke personen betrekking heeft in de zin van artikel 1018d Rv:
 - a. De groep van natuurlijke personen die door Google is benadeeld en bestaat uit:
 - i. alle natuurlijke personen;
 - ii. die gewoonlijk in Nederland verblijven;
 - iii. die een Android-smartphone hebben gebruikt;
 - iv. na 25 mei 2018.

Vordering III: opt-out/in mogelijkheid

- III. Te bepalen dat:
 - a. (De wettelijke vertegenwoordigers van) ieder lid van de Nauw Omschreven Groep dat in Nederland woonachtig is of domicilie heeft gedurende een periode van drie maanden na de aankondiging in de zin van artikel 1018f lid 3 Rv van de uitspraak tot aanwijzing van de exclusieve belangenbehartiger, de mogelijkheid zal hebben bij schriftelijk bericht aan de griffie van de rechtbank te laten weten zich van de behartiging van hun belangen in deze collectieve actie te onttrekken; en
 - b. (De wettelijke vertegenwoordigers van) ieder lid van de Nauw Omschreven Groep dat buiten Nederland woonachtig is of domicilie heeft, gedurende een periode van zes maanden na de aankondiging in de zin van artikel 1018f lid 3 Rv van de uitspraak tot aanwijzing van de exclusieve belangenbehartiger, de mogelijkheid zal hebben bij schriftelijk bericht aan de griffie te laten weten in te stemmen met de behartiging van hun belangen in deze collectieve vordering.

Vorderingen IV en V: verklaringen voor recht

- IV. Voor recht te verklaren dat Google, om redenen zoals in het lichaam van deze dagvaarding gesteld, in strijd handelt met de in het lichaam van deze dagvaarding bedoelde fundamentele rechten en/of de AVG en/of de Tw en/of dwingende bepalingen van consumentenrecht zich onrechtmatig heeft gedragen, althans in strijd handelt met haar wettelijke plicht(en) en/of de zorgvuldigheid die van haar in het maatschappelijk verkeer mag worden verwacht;
- V. Voor recht te verklaren dat ieder van Alphabet Inc., Google LLC, Google Ireland Limited en Google Netherlands B.V. hoofdelijk, aansprakelijk is jegens elk lid van de Nauw Omschreven

bB

Groep op grond van artikel 82 AVG en/of artikel 6:193j lid 2 BW en/of artikel 6:162 BW, althans artikel 6:212 BW, voor de door ieder van die leden geleden en nog te lijden schade;

Vorderingen VI en VII: verbod en gebod:

- VI. Google te verbieden om persoonsgegevens te verwerken en/of zich schuldig te maken aan handelen in strijd met de wettelijke ge- en verboden als bedoeld onder vordering IV;
- VII. En te gebieden dat Google aan de Stichting zal verstrekken een verklaring van een in Nederland geregistreerde registeraccountant waarin bevestigd wordt dat aan het onder VI genoemde is voldaan en, als dat niet zo is, toe te lichten ten aanzien van hoeveel gebruikers daaraan niet is voldaan en in welke periode na het in dezen te wijzen vonnis;

Vorderingen VIII en IX: dwangsom

- VIII. Te bepalen dat bovenstaand gebod als genoemd onder VII wordt opgelegd onder verbeurte van een dwangsom van EUR 10.000, althans een door uw rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag per dag dat die overtreding voortduurt, met een maximum van € 10.000.000, althans een door uw rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag;
- IX. Te bepalen dat (i) bovenstaand verbod als genoemd onder VI wordt opgelegd onder verbeurte van een dwangsom van €500, althans een door uw rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag per gebruiker per overtreding daarvan en € 250, althans een door uw rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag per dag dat die overtreding per gebruiker voortduurt met een maximum van € 15.000 per overtreding per gebruiker, althans een door uw rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag en (ii) onder de bepaling dat Google zal meewerken aan de identificatie van de gebruikers die de verbeurde dwangsommen toekomen;

Vordering X: veroordeling tot vergoeding van schade

- X. Ieder van Alphabet Inc., Google LLC, Google Ireland Limited en Google Netherlands B.V. hoofdelijk, des dat voor zover de een zal hebben betaald de ander in zoverre zal zijn gekwetten, te veroordelen de (immateriële en materiële) schade te vergoeden aan de leden van de Nauw Omschreven Groep, te begroten per categorie zoals in het lichaam van de dagvaarding toegelicht, en zo nodig op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet;

Vordering XI: wijze van afwikkeling collectieve schade

- XI. Te bepalen dat:
 - a. Google aan de Stichting zal betalen:
 - i. alle op grond van dit petitum aan de Stichting en de Nauw Omschreven Groep te betalen bedragen, en te bepalen dat enig deel dat 24 maanden na betaling door Google, althans een door Uw rechtbank in goede justitie te bepalen termijn, resteert, door de Stichting zal mogen worden uitgekeerd aan een of meer door de Stichting aan te wijzen, niet met haar verbonden organisaties zonder winstoogmerk die actief zijn op het gebied van consumenten-en/of privacybescherming,

bB

- ii. te vermeerderen met een nader te begroten aanvullend bedrag althans een in goede justitie te bepalen bedrag dat zal strekken tot delging van de door de Stichting te maken kosten van verdeling van de schadevergoeding onder de leden van de Nauw Omschreven Groep (hierna: “**Aanvullend Bedrag**”), onder bepaling dat indien en voor zover enig deel zal resteren van het Aanvullend Bedrag nadat de verdeling onder de leden van Nauw Omschreven Groep zal zijn voltooid en alle daarmee samenhangende kosten van de Stichting zullen zijn gedelgd, aan Google binnen 30 dagen zal worden terugbetaald; en
- b. De Stichting een te goeder naam en faam bekend staande professionele claimafhandelaar zal inhuren en opdracht zal geven de juiste verdeling van de door Google te betalen schadevergoedingen onder de leden van de Nauw Omschreven Groep te verzorgen, en
- c. Dat de leden van de Nauw Omschreven Groep die in aanmerking wensen te komen voor een uitkering dienen in te stemmen met een bindend-adviesprocedure, waarbij een door de rechtbank na overleg met partijen als bindend adviseur zal worden aangewezen, zoals nader door de Stichting te bepalen en door Uw rechtbank goed te keuren;

Vorderingen XII: proceskosten en vergoedingen

- XII. Ieder van Alphabet Inc., Google LLC, Google Ireland Limited en Google Netherlands B.V., hoofdelijk, des dat voor zover de een zal hebben betaald de ander in zoverre zal zijn gekwet, te veroordelen te vergoeden aan de Stichting:
 - a. De volledige proceskosten van de Stichting op grond van artikel 1018l lid 2 Rv, althans de daadwerkelijk gemaakte proceskosten op grond van artikel 237 Rv, een en ander te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de datum dat deze onderscheidenlijke proceskosten zijn gemaakt, althans van een door uw rechtbank in goede justitie te bepalen datum tot aan de dag der algehele voldoening, zo nodig op te maken bij staat; en
 - b. De volledig door de Stichting gemaakte (buitengerechtelijke) kosten op grond van artikel 6:96 BW, een en ander te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de datum dat deze onderscheidenlijke proceskosten zijn gemaakt, althans van een door uw rechtbank in goede justitie te bepalen datum tot aan de dag der algehele voldoening, zo nodig op te maken bij staat;

Welke bedragen a. en b. gezamenlijk nog nader dienen te worden begroot; en

- c. De volledige door de Stichting aan de Financier te betalen overeengekomen vergoeding, op grond van artikel 6:96 BW en artikel 1018l lid 2 Rv, zoals nader te begroten op basis van door de Stichting nader over te leggen informatie en een en ander te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de datum dat het in deze te wijzen vonnis tot aan de dag der algehele voldoening, zo nodig op te maken bij staat;

Althans

bB

- d. de collectieve schadeafwikkeling zodanig vorm te geven als Uw rechtbank geraden zal achten op basis van de door de Stichting en Google op grond van artikel 1018i Rv over te leggen voorstellen voor een collectieve schadeafwikkeling.

Deze zaak wordt behandeld door
mr. V.A. Zwaan, mr. F.M. Peters, mr. N.L.P. van der Raaij,
mr. J. van de Velde, mr. S.W. Stapel en mr. M.J. Eljon

bureau Brandeis

Sophialaan 8, 1075 BR Amsterdam

T: 020 7606 505 / F: 020 7 606 555

info@bureaubrandeis.com / bureaubrandeis.com